

Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Інститут економіки та менеджменту
Кафедра обліку і аудиту

Гадзевич О. І., Стаднюк Т. В.

ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ

**Методичні вказівки з дисципліни
до індивідуальної роботи**

*для студентів денної форми навчання
напрямів підготовки 6.030509 „Облік і аудит”,
6.030508 „Фінанси і кредит”*

Луцьк
2013

УДК 657.6 (072)

ББК 65.053.011я73-9

Г –13

Рекомендовано до друку науково-методичною радою Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки (протокол № 2 від 21 жовтня 2013 р.)

Рецензенти: *Бегун С. І.* – к.е.н., доц. кафедри обліку та аудиту Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

Гадзевич О. І., Стаднюк Т. В.

Г–13 **Фінансовий аналіз** : методичні вказівки до індивідуальної роботи / Олег Іванович Гадзевич, Тетяна Володимирівна Стаднюк. – Луцьк : ПП Іванюк В. П., 2013. – 56 с.

Анотація: Навчально-методичне видання містить структурно-логічні схеми та таблиці, в яких послідовно подається алгоритм розрахунку показників, що характеризують фінансовий стан підприємства. Методичні вказівки до індивідуальної роботи допоможуть студентам систематизувати знання та сприятимуть опануванню методики фінансового аналізу.

Рекомендовано студентам 4 курсу напрямів підготовки 6.030508 „Фінанси і кредит” та 6.030509 „Облік і аудит”.

УДК 657.6(072)

ББК 65.053.011я73-9

© Гадзевич О. І., Стаднюк Т. В., 2013

© Східноєвропейський національний університету імені Лесі Українки, 2013

Вступ

Фінансовий аналіз у ринковій економіці є однією з найважливіших функцій управління. Він надає можливість визначати конкурентоспроможність суб'єкта господарювання, здійснювати контроль за його ліквідністю, платоспроможністю, фінансовою та ринковою стійкістю, розробляти заходи запобігання банкрутству.

Скрутне становище суб'єктів господарювання в умовах становлення ринкових відносин вимагає проведення належного фінансового аналізу, за допомогою якого виявляють та ліквідують недоліки у фінансовій діяльності, знаходять резерви поліпшення фінансовою стану, що сприяє забезпеченню життєдіяльності промислових підприємств.

Дисципліна “Фінансовий аналіз” є провідною дисципліною програми підготовки бакалаврів з економічних спеціальностей і вимагає поглибленого вивчення.

Високий рівень навчальних досягнень студентів, результати їхньої наукової роботи зумовлені рядом факторів. Серед об'єктивно-суб'єктивних факторів велике значення мають самостійна та індивідуальна робота студентів і рівень спілкування викладачів із студентами.

Індивідуальна робота студентів є основною формою організації навчання, важливим засобом оволодіння навчальним матеріалом і запорукою ґрунтовного засвоєння програмного матеріалу.

Метою виконання індивідуальної роботи є закріплення теоретичних знань щодо методики фінансового аналізу, розвиток навичок самостійної роботи зі спеціальною літературою, оволодіння та поглиблення практичного досвіду щодо здійснення аналізу фінансово-господарської діяльності суб'єктів господарювання.

Вона передбачає роботу студентів над освоєнням курсу у вільний від аудиторних навчальних занять за розкладом час і включає:

- опрацювання теоретичного матеріалу за конспектом прослуханих лекцій, підручниками та навчальними посібниками;
- вивчення окремих питань, винесених на самостійне опрацювання (за навчальними джерелами);
- опрацювання нормативних документів, навчальної літератури, періодичних видань;
- виконання практичних завдань та належне оформлення робочих зошитів;
- систематизування вивченого матеріалу перед іспитом.

Вивчення дисципліни базується на чинних законодавчих актах, нормативно-правових документах, вказівках і методичних рекомендаціях, передбачає ознайомлення зі світовим досвідом методики фінансового аналізу.

ІНДИВІДУАЛЬНА РОБОТА

Індивідуальне завдання виконується на основі знань, умінь та навичок, одержаних під час лекційних та практичних занять, охоплює декілька тем навчальної дисципліни.

Індивідуальне завдання складається зі вступу, двох взаємозв'язаних розділів, висновку та списку використаної літератури, а також додатків. Воно має бути надрукована на персональному комп'ютері або написане від руки. Обсяг ІНДЗ визначається потребами повного відображення проведеного студентом дослідження. Рекомендований обсяг роботи становить не менше 40 сторінок формату А4.

У вступі студент мусить визначити актуальність роботи, сутність і значення фінансового аналізу. Крім того, вступ має містити визначення предмета й об'єкта аналізу, мету проведення аналізу в роботі та завдання, які ставить перед собою студент.

У першому і другому розділах передбачається практичне здійснення аналізу об'єкта дослідження відповідно до цих методичних вказівок.

На основі проведених в ІНДЗ розрахунків студент формулює висновок, в якому відображає основні результати роботи, дає оцінку результатів аналізу.

Додатки повинні містити форми фінансової звітності, на основі яких були зроблені розрахунки в ІНДЗ. ІНДЗ виконують з використанням даних фінансової звітності підприємства, на якому студент проходив практику (чи забезпечує викладач).

Зміст індивідуальної роботи

Вступ.

1. Загальна оцінка фінансового стану підприємства.

1.1. Аналіз майна підприємства.

1.2. Аналіз джерел формування капіталу підприємства.

2. Комплексний фінансовий аналіз.

2.1. Аналіз ліквідності й платоспроможності підприємства.

2.2. Аналіз фінансової стійкості підприємства

2.3. Аналіз ділової активності

2.4. Аналіз прибутковості й рентабельності підприємства.

2.5. Прогнозування банкрутства підприємства.

Висновки.

Список використаної літератури.

Додатки.

Завершену розрахункову роботу подають належним чином оформленою керівникові для перевірки.

До захисту допускаються роботи, виконані студентами згідно з вище переліченими вимогами. Якщо робота не відповідає поставленим вимогам, то

вона має бути перероблена згідно із зауваженнями керівника і подана для перевірки вдруге.

На основі поданої на кафедру роботи керівник проводить попереднє оцінювання якості виконання розрахунково-графічної роботи та її відповідальності вимогам і приймає рішення про допуск (не допуск) виконаної роботи до захисту. При захисті студент повинен розкрити сутність роботи, обґрунтувати виконані розрахунки, проаналізувати отримані результати, зробити висновки й відповісти на запитання керівника.

Методичні вказівки до індивідуальної роботи

У 2013 році відбулось реформування системи бухгалтерського обліку, з метою її наближення до МСФЗ, з'явилися оновлені форми фінансової звітності та удосконалено підходи до її складання. Наказом Міністерства фінансів «Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку» від 07.02.13 за №73 було ухвалено Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», яке визначає мету, склад і принципи підготовки фінансової звітності та вимоги до визначення та розкриття її елементів, яке замінило перші п'ять П(С)БО: 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», 2 «Баланс», 3 «Звіт про фінансові результати», 4 «Звіт про рух грошових коштів» та 5 «Звіт про власний капітал».

У результаті таких нововведень усі підприємства повинні застосовувати нові форми фінансової звітності починаючи зі звітності за I квартал 2013 року. Підприємства, за I квартал 2013 року звітують за оновленою формою балансу (звіту про фінансовий стан) та звіту про фінансові результати (звіту про сукупний капітал). Решту нових форм фінансової звітності вони будуть подавати тільки за підсумками 2013 року.

У зв'язку з цими подіями виникає необхідність у коригуванні розрахунку показників, що характеризують фінансовий стан підприємств, що дозволить об'єктивно оцінити їх фінансово-господарську діяльність, а це в свою чергу, забезпечить прийняття ефективних управлінських та економічних рішень.

В якості джерел інформації при трансформації формул показників, що характеризують фінансовий стан підприємства були використані наступні інструктивні матеріали:

1. Наказ Міністерства Фінансів України № 433 «Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності» від 28.03.2013 р.

2. Наказ Міністерства Фінансів України № 476 «Методичні рекомендації з перевірки порівнянності показників фінансової звітності» від 11.04.2013 р.

Крім того ще тривалий час при проведенні аналізу фінансового стану виникатиме необхідність порівнювати минулі і теперішні форми звітності.

Тому при поданні алгоритму розрахунку коефіцієнтів, що характеризують фінансовий стан підприємства в дужках наведені рядки форм звітності, що діяли до 2012 року включно.

Розглянемо показники, що характеризують фінансовий стан підприємства за наступними групами:

- 1) Аналіз майна та джерел його формування
- 2) Аналіз ліквідності та платоспроможності підприємства
- 3) Аналіз фінансової стійкості підприємства
- 4) Аналіз ділової активності підприємства
- 5) Аналіз фінансових результатів та рентабельності підприємства
- 6) Аналіз якості управління грошовими потоками підприємства
- 7) Прогнозування банкрутства підприємства

1. Аналіз майна та джерел його формування

Аналіз майна підприємства та джерел його формування починають з проведення загального аналізу. На цьому етапі формується попередня оцінка фінансового стану підприємства, визначаються зміни у складі майна і джерелах його фінансування, вивчаються фінансово незадовільні статті.

Проаналізувати показники динаміки і структури майна підприємства та джерел його формування можна шляхом горизонтального і вертикального

аналізу даних балансу.

Горизонтальний (часовий) аналіз полягає в порівнянні абсолютних величин за статтями балансу вартості активів за два і більше суміжних періоди, як правило, початок і кінець місяців, кварталів, років. Порівняння можна здійснювати:

– шляхом визначення відхилення показників за абсолютними величинами, тобто на скільки порівнювана величина більша або менша за ту, з якою порівнюють, та розрахунку абсолютної швидкості динаміки;

– за допомогою відносних показників, тобто на скільки відсотків (разів) порівнювана величина більша або менша за ту, яку визначили за базу порівняння, і який середній темп зміни величини показника.

Вертикальний аналіз – це структурний аналіз абсолютних величин балансу, який дає змогу за даними відносних величин вивчити структуру активів, тобто частку (відсоток) окремих їх видів у загальній сумі розділів та в цілому за балансом. Перевагою цього виду аналізу є можливість зіставлення вираженої у відсотках структури показників одного звітного періоду з іншими незалежно від зміни їх розмірів. Вивчаючи ту чи іншу сукупність показників у різні періоди, можна спостерігати в які об'єкти було вкладене майно і ті зміни, які відбуваються в його структурі. Структурні зрушення дають змогу вивчити внутрішні негативні і позитивні зміни, які відбуваються на підприємстві з його активами.

Показники, що характеризують майновий потенціал підприємства та методику їх розрахунку наведено в **таблиці 1**.

2. Аналіз ліквідності та платоспроможності підприємства

Найбільш загальну оцінку фінансового стану підприємства здійснюють за можливістю продажу майна і перетворення його в грошові кошти. Ліквідність підприємства – це його спроможність швидко реалізувати активи й одержати гроші для оплати своїх зобов'язань, тобто це співвідношення величини його

високоліквідних активів (кошти, ринкові цінні папери, дебіторська заборгованість) і короткострокової заборгованості. Аналіз ліквідності ґрунтується на обчисленні абсолютних та відносних показників.

Абсолютними показниками ліквідності є показники, що характеризують міру забезпеченості зобов'язань наявними коштами. Для цього наявні кошти за активом групують за ступенем зниження їх ліквідності, а зобов'язання за пасивом – по термінах їх погашення (**рис. 1**). Порівняння сформованих груп дозволяє визначити тип ліквідності балансу та тенденції змін у його структурі. Баланс підприємства слід вважати абсолютно ліквідним, якщо:

$$A_1 \geq П_1, A_2 \geq П_2, A_3 \geq П_3, A_4 \leq П_4.$$

У випадку, коли одна або декілька нерівностей має протилежний знак, ніж в оптимальному варіанті, ліквідність балансу не може бути абсолютно ліквідною. Виконання четвертої нерівності свідчить про дотримання підприємством мінімальної умови фінансової стійкості – наявності власних оборотних коштів.

Для якісної оцінки платоспроможності підприємства крім аналізу ліквідності балансу проводять розрахунок та аналіз сукупності відносних аналітичних показників – фінансових коефіцієнтів ліквідності. Основними з них є коефіцієнти абсолютної, критичної і поточної ліквідності. Розраховують їх зіставленням відображених у балансі оборотних активів, що мають різний рівень ліквідності, і поточних зобов'язань підприємства. Коефіцієнти ліквідності характеризують ступінь спроможності суб'єктів господарювання виконати свої платіжні зобов'язання, що мають певні терміни сплати. Методика розрахунку відносних показників ліквідності наведена в **таблиці 2**.

3. Аналіз фінансової стійкості підприємства

Фінансова стабільність підприємства є однією з найважливіших характеристик фінансового стану підприємства. Вона пов'язана з рівнем залежності від кредиторів та інвесторів і характеризується співвідношенням

власних і залучених коштів. Значення і сутність фінансової стійкості яскраво відображаються в її показниках. Розрізняють абсолютні і відносні показники фінансової стійкості. Першим кроком при проведенні аналізу фінансової стійкості підприємства є дослідження абсолютних показників, що дозволяє визначити тип його фінансового стану. Абсолютними показниками фінансової стійкості є показники, що характеризують міру забезпеченості запасів джерелами їхнього фінансування. Співставленні величини запасів господарюючого суб'єкта з джерелами їхнього фінансування дозволяє визначити тип фінансового стану (**таблиця 3**). Виділяють чотири типи фінансової стійкості:

1) абсолютна фінансова стійкість – запаси підприємства сформовані за рахунок його власних джерел (власного капіталу);

2) нормальна фінансова стійкість – формування запасів забезпечуються сумою власних та довгострокових позикових джерел;

3) нестійкий фінансовий стан – запаси формуються як за рахунок капіталізованих джерел (власного капіталу та довгострокових зобов'язань), так і за рахунок короткострокових кредитів, тобто за рахунок усіх основних джерел формування запасів;

4) кризовий фінансовий стан – запаси не забезпечуються основними джерелами їх формування і підприємство перебуває на межі банкрутства.

Оцінка відносних показників – наступний етап аналізу фінансової стійкості, який ґрунтується на обчисленні послідовних коефіцієнтів:

1) коефіцієнти капіталізації, які характеризують фінансовий стан суб'єктів господарювання з позиції структури джерел коштів (коефіцієнт незалежності (фінансової автономії), коефіцієнт фінансової залежності, коефіцієнт фінансового ризику, коефіцієнт маневреності власних коштів та ін.);

2) коефіцієнти покриття, які характеризують фінансову стабільність з позиції витрат пов'язаних з обслуговуванням зовнішніх джерел залучених коштів (коефіцієнт структури покриття довгострокових вкладень, коефіцієнти структури довгострокових джерел фінансування та ін.).

Відносні показники, що характеризують фінансову стійкість та методику їх розрахунку наведено у **таблиці 4**.

4. Аналіз ділової активності підприємства

Оцінити наскільки ефективно підприємство використовує свої ресурси (засоби) дозволяє аналіз ділової активності, який передбачає застосування якісних та кількісних критеріїв.

До якісних показників оцінки ділової активності належать: розмір ринку збуту продукції, наявність продукції, що експортується, репутацію підприємства тощо.

Кількісний аналіз ділової активності здійснюється за такими основними напрямками:

1. Аналіз динаміки загальних показників господарської діяльності (в процесі дослідження проводиться співставлення темпів зміни розміру прибутку, обсягу реалізації та активів). Оптимальним вважається наступне співвідношення, що у світовій практиці отримало назву „золоте правило економіки”:

$$T_{\Pi} > T_{P} > T_{A} > 100\%,$$

де T_{Π} – темп зростання (зменшення) прибутку (р.2350 Ф№2);

[р.220 Ф№2 – *рядок звіту про фін.результати, що діяв до 2012 року*]

T_{P} – темп зростання (зменшення) обсягу реалізації (р.2000 Ф№2);
[р.035 Ф№2]

T_{A} – темп зростання (зменшення) вартості активів (валюти балансу)
(р.1300 Ф№1); [р.280 Ф№1].

.Дане співвідношення означає наступний причинно-наслідковий зв'язок:

— якщо темпи зростання обсягу продаж (доходу) і прибутку більше темпів зростання активів, то ефективність використання активів збільшується;

— якщо темпи зростання прибутку є більшими за темпи зростання обсягу продажу, це може бути результатом зниження собівартості;

— якщо темпи зростання прибутку більше темпів зростання активів, а темпи зростання обсягу продаж - менші, то підвищення ефективності використання активів відбувалося тільки за рахунок зростання цін на продукцію (роботи, послуги);

— якщо темпи зростання прибутку і обсягу продаж більші темпів зростання активів, то відбувається підвищення ефективності діяльності підприємства [48, 276].

2. Аналіз ефективності використання ресурсів підприємства (показники ділової активності виражаються в оцінці оборотності активів підприємства).

Оборотність активів може оцінюватися:

— швидкістю обороту – кількістю оборотів, що роблять за період, який аналізується, активи підприємства або їх складові;

— періодом обороту – середнім строком, за який повертаються грошові кошти, що вкладені у господарську діяльність підприємства.

Показники, що характеризують ділову активність та методику їх розрахунку наведено у **таблиці 5**.

5. Аналіз фінансових результатів та рентабельності підприємства

Аналіз фінансових результатів підприємства представляє собою дослідження формування та використання фінансового результату на підприємстві, визначення основних тенденцій поведінки показників фінансового результату у динаміці, дослідження впливу основних факторів на формування фінансового результату суб'єкта господарювання та отримання висновків, необхідних для подальшої господарської діяльності, які є базою для прийняття управлінських рішень.

Оцінка фінансових результатів починається з аналізу динаміки й структури доходів і витрат, що дає можливість одержати найбільш загальне уявлення про фактори, що зробили вплив на їх формування. Далі необхідно проаналізувати динаміку показників прибутку підприємства. Аналіз

проводиться методом порівняння фактичних даних за звітний період зі звітними даними за попередній період. Відповідно до Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», розрахунок показника прибутку включає визначення наступних його складових: чистого доходу від реалізації продукції (товарів, послуг); валового прибутку (збитку); фінансового результату від операційної діяльності; фінансового результату до оподаткування; чистого прибутку (збитку) звітного періоду (рис. 2).

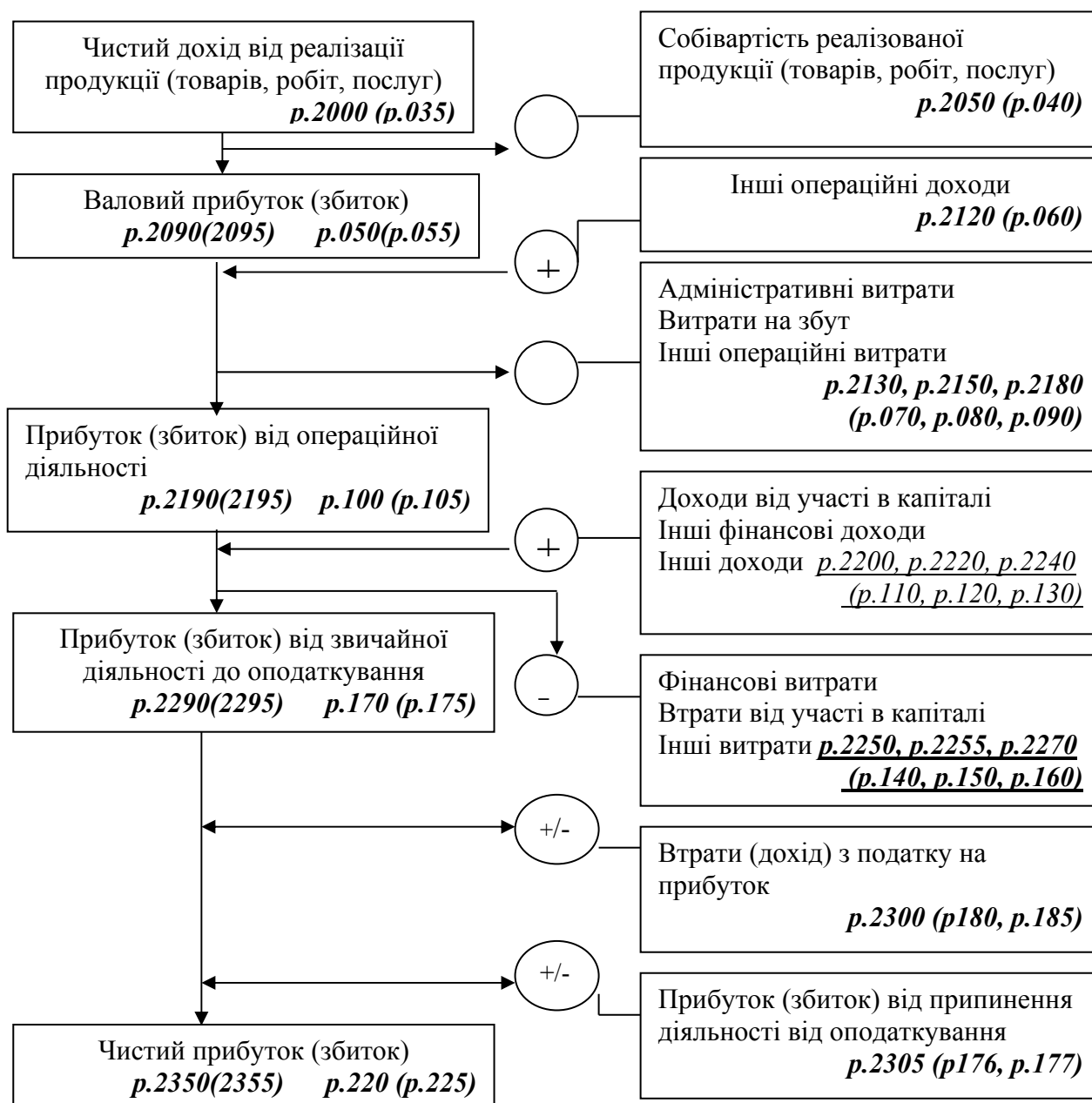

Рис. 2. Формування прибутку підприємства

Слід зауважити, що відповідно до П(С)БО № 3 „Звіт про фінансові результати”, яке втратило чинність, розрахунок показника прибутку включав, крім вищезазначених його складових й фінансовий результат від звичайної діяльності.

Кінцеві результати діяльності характеризуються не лише абсолютними показниками прибутку або збитку. Суб'єкти господарювання, які зацікавлені у віддачі від використання ресурсів і вкладеного капіталу, аналізують співвідношення отриманого ефекту з понесеними витратами (використаними ресурсами). Для цього обчислюються відносні показники ефективності – коефіцієнти рентабельності. Залежно від того, що є базовим показником для розрахунку, тобто з чим порівнюють вибраний показник фінансового результату діяльності, виділяють дві великі групи показників рентабельності:

- рентабельність активів (показує ефективність використання майна підприємства - економічна рентабельність) і капіталу (показує ефективність управління капіталом підприємства - фінансова рентабельність);
- рентабельність продажів (визначає ефективність продажу продукції з точки зору отриманого прибутку - валового, операційного або чистого).

Методика розрахунку показників рентабельності наведена у **таблиці 6**.

6. Аналіз якості управління грошовими потоками підприємства

У системі показників, що застосовуються для оцінки фінансового стану підприємства, провідне місце належить фінансовим результатам. Однак, прибуткові підприємства за даними бухгалтерського обліку можуть бути й не спроможні погасити свої зобов'язання через відсутність грошових коштів. У підприємств, які успішно збільшують обсяги продажу, може спостерігатись зниження ліквідності, у збиткових, навпаки, – її підвищення. Для виплати позик, заміни та розширення виробничих потужностей, а також виплати дивідендів використовуються саме грошові кошти, а не чистий дохід, який може не дорівнювати приросту грошових коштів. Показник зміни залишку

грошових коштів носить менш суб'єктивний характер, ніж показник величини прибутку, який визначається за методом нарахувань. Отже, реальні можливості будь-якого підприємства в кінцевому підсумку визначаються не фінансовим результатом, а здатністю генерувати грошові потоки. Тому аналіз ефективності грошових потоків є досить важливим. Від ефективності організації грошових потоків залежать як поточні результати діяльності, так і майбутні темпи розвитку господарського суб'єкта.

За станом руху грошових потоків можна судити про якість управління підприємством. Цю залежність покажемо за допомогою схеми, зображеної на **рис. 3.**

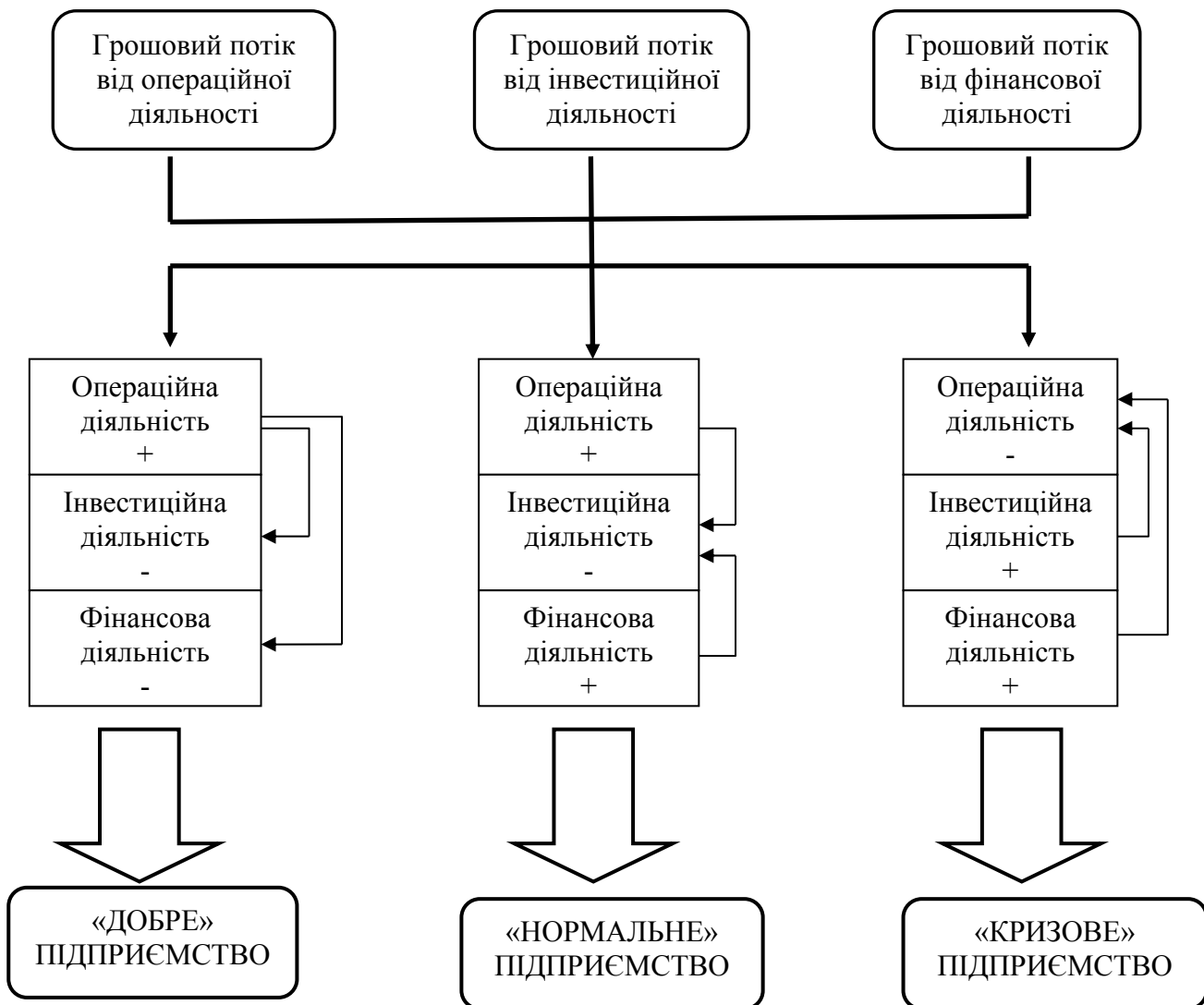

Рис. 3. Залежність якості управління підприємством від структури грошових потоків

Розглянемо залежність якості управління від структури грошових потоків:

1. Якість управління підприємством можна охарактеризувати як *хорошу* у тому випадку, якщо за результатами звітного року чистий рух грошових коштів у результаті операційної діяльності має додатне значення, а в результаті інвестиційної і фінансової – від’ємне. Це означає, що в результаті операційної діяльності підприємство має достатньо грошових коштів, щоб мати можливість інвестувати ці кошти і виплачувати проценти по залученим кредитам;

2. Якщо рух грошових коштів в результаті операційної і фінансової має додатне значення, а в результаті інвестиційної діяльності – від’ємне, то говорить про *нормальну якість управління підприємством*. Підприємство спрямовує грошові кошти, отримані від операційної діяльності і кошти, отримані як кредит і додаткові вкладення власників на придбання необоротних активів;

3. якщо в результаті інвестиційної і фінансової діяльності рух грошових коштів має додатне значення, а в результаті операційної діяльності – від’ємне, то стан підприємства можна охарактеризувати як *кризовий*.

Важливим етапом аналізу руху грошових коштів є вивчення показників, які дозволяють встановити позитивні та негативні тенденції і відображають якість управління грошовими потоками, а також розробити необхідні заходи для оптимізації управлінських рішень. Оцінка якості управління грошових потоків підприємства здійснюється на основі Звіту про рух грошових коштів.

Методика розрахунку показників оцінки руху грошових коштів наведено у **таблиці 7**.

7. Прогнозування банкрутства підприємства

Одним з найбільш розповсюджених кількісних підходів у світовій практиці до прогнозування стійкості роботи підприємства та визначення ризику його банкрутства є дискримінантний аналіз. Дискримінантні моделі прогнозування банкрутства, методика розрахунку інтегрального показника та його граничні значення наведені в **таблиці 8**.

У світовій практиці найбільшого поширення набули факторні моделі відомих західних економістів Альтмана, Ліса, Таффлера, Бівера, Конана й Гольдера, Спрінгейта, модель Creditmen, побудовані на основі дискримінантного аналізу.

Суть цих методик, за виключенням моделі Бівера, полягає у побудові функції, змінними якої є ключові показники, які характеризують економічний потенціал підприємства і результати його роботи (багатофакторний дискримінантний аналіз). Якщо ж значення функції перевищує певно визначену межу, то підприємство має достатньо стійкий фінансовий стан, якщо ж отриманий результат нижче критичної межі, то існує ймовірність банкрутства.

Відмінність цих моделей полягає лише у наборі коефіцієнтів, на основі яких і побудоване рівняння. Безумовно, перевагами таких моделей є простота розрахунків, незначна кількість вагомих показників, доступність необхідних для розрахунку інформаційних даних. Проте існує багато проблем, пов'язаних з непристосованістю зарубіжних методик до специфіки економічної системи України.

Ситуацію для підприємств України з урахуванням галузевих особливостей відображають дискримінантні моделі, розроблені О. О. Терещенко. Ці моделі є десятифакторними. Коефіцієнти дискримінантних моделей та інтерпретація значень інтегральних показників Z визначаються в залежності від галузі вітчизняної економіки.

Алгоритм розрахунку показників майнового стану

№ з/п	Назва показника	Формула для розрахунку	Умовне позначення
1	2	3	4
1.	Коефіцієнт реальної вартості основних засобів	$\frac{OZ_3}{BB} = \frac{p.1010}{p.1300} \Phi_{\text{№1}} \left(\frac{p.030}{p.280} \Phi_{\text{№1}} \right)$ Його значення залежить від повноти використання виробничих потужностей підприємства: чим повніше реалізується потужність підприємства, тим нижчим за інших рівних умов, має бути значення даного коефіцієнта.	3 – сума зносу основних засобів $OZ_{\text{П}}$ – первісна вартість основних засобів
2.	Коефіцієнт зносу основних засобів	$\frac{3}{OZ_{\text{П}}} = \frac{p.1012}{p.1011} \Phi_{\text{№1}} \left(\frac{p.032}{p.031} \Phi_{\text{№1}} \right)$ Характеризує ту частку вартості основних засобів, що її списано на витрати виробництва в попередніх періодах. Збільшення коефіцієнту зносу в динаміці є негативною тенденцією. Прийнято вважати, що значення коефіцієнту зносу більше за 50% є не бажаним.	OZ_3 – залишкова вартість основних засобів
3.	Коефіцієнт придатності основних засобів	$\frac{OZ_3}{OZ_{\text{П}}} = \frac{p.1010}{p.1011} \Phi_{\text{№1}} \left(\frac{p.030}{p.031} \Phi_{\text{№1}} \right)$ Показує, яка частка основних засобів придатна для експлуатації в процесі здійснення господарської діяльності	BB – валюта балансу OZ_B – вартість введених в експлуатацію основних засобів
4.	Коефіцієнт вводу основних засобів	$\frac{OZ_B}{OZ_{\text{к.р.}}} = \frac{p.260_{\text{гп5}}(\Phi_{\text{№5}})}{p.1011_{\text{гп4}}(\Phi_{\text{№1}})} \left(\frac{p.260_{\text{гп5}}(\Phi_{\text{№5}})}{p.031_{\text{гп4}}(\Phi_{\text{№1}})} \right)$ Характеризує частку введених в експлуатацію основних засобів в їх загальній вартості на кінець року.	$OZ_{\text{ВИБ.}}$ – вартість основних засобів, що вибули

1	2	3	4
5.	Коефіцієнт вибуття основних засобів	$\frac{OЗ_{ВИБ.}}{OЗ_{П.Р.}} = \frac{p.260гр8(\Phi\text{№}5)}{p.1011гр3(\Phi\text{№}1)} \left(\frac{p.260гр8(\Phi\text{№}5)}{p.031гр3(\Phi\text{№}1)} \right)$ Характеризує частку вибутих основних засобів в їх загальній вартості на початок року	$OЗ_{К.Р.}$ – вартість основних засобів на кінець року
6.	Коефіцієнт компенсації вибуття основних засобів	$\frac{OЗ_{ВИБ.}}{OЗ_{В.}} = \frac{p.260гр8}{p.260гр5} \Phi\text{№}5 \left(\frac{p.260гр8}{p.260гр5} \Phi\text{№}5 \right)$ Характеризує частку введених основних засобів, що покривають вибуття.	$OЗ_{П.Р.}$ – вартість основних засобів на початок року

В дужках зазначено розрахунок показників за формами фінансової звітності, що діяли до 2012 року.

Порівняння

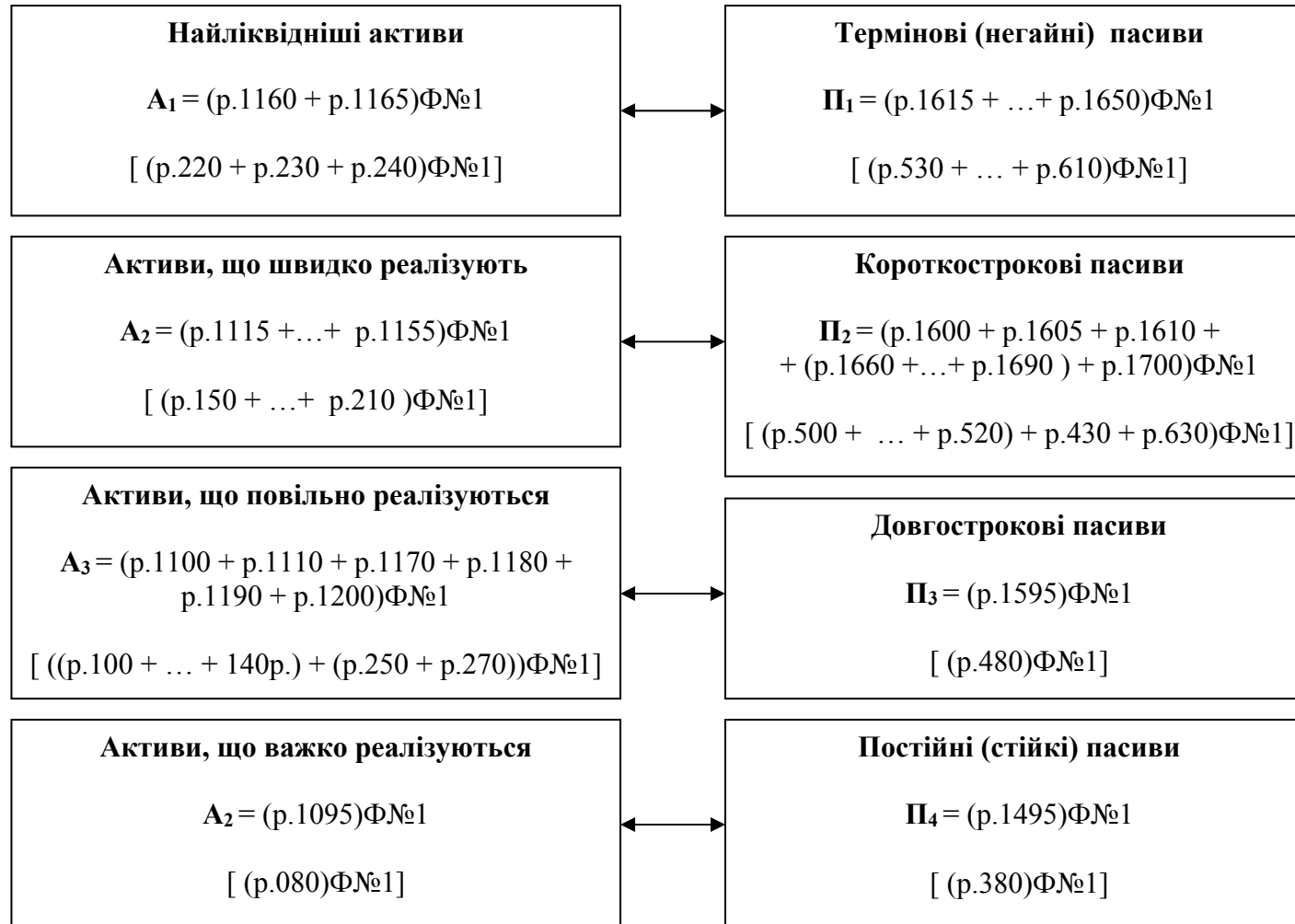

Рис. 1. Групування активів балансу за їх ліквідністю та зобов'язань за їх терміновістю

Алгоритм розрахунку відносних показників ліквідності

№ з/п	Назва показника	Формула для розрахунку	Рекомендоване значення	Умовне позначення
1	2	3	4	5
1.	Коефіцієнт абсолютної ліквідності	$\frac{\Gamma + \text{ПФІ}}{\text{ПЗ}} = \frac{p.1165 + p.1160}{p.1695(\text{IIIр.Пасиву}) + p.1700(\text{IVр.Пасиву})} (\Phi\text{№1})$ $\left(\frac{p.220 + p.230 + p.240}{p.620(\text{IVр.Пасиву})} \Phi\text{№1} \right)$ Коефіцієнт характеризує, яка частка короткострокових зобов'язань може бути за необхідності негайно погашена за рахунок наявних грошових коштів.	0,2 - 0,35	Г – гроші та їх еквіваленти ПФІ – поточні фінансові інвестиції
2.	Коефіцієнт проміжної ліквідності	$\frac{\Gamma + \text{ПФІ} + \text{ВО} + \text{ДЗ}}{\text{ПЗ}} = \frac{p.1165 + p.1160 + (p.1120 + \dots + p.1155)}{p.1695(\text{IIIр.Пасиву}) + p.1700(\text{IVр.Пасиву})} (\Phi\text{№1})$ $\left(\frac{p.220 + p.230 + p.240 + \sum (p.150 - p.210)}{p.620(\text{IVр.Пасиву})} \Phi\text{№1} \right)$ Коефіцієнт засвідчує потенційну здатність підприємства погасити свої поточні зобов'язання при умові отримання від дебіторів всієї суми короткострокової заборгованості.	0,7 - 0,8	ПЗ – поточні зобов'язання ВО – векселі одержані ДЗ – дебіторська заборгованість ОА – оборотні активи

1	2	3	4	5
3.	Загальний коефіцієнт ліквідності (коефіцієнт покриття, коефіцієнт поточної ліквідності)	$\frac{OA}{ПЗ} = \frac{p.1195(Пр.Активу) + p.1200(ІІр.Активу)}{p.1695(ІІр.Пасиву) + p.1700(ІVр.Пасиву)} (\Phi_{\text{№1}})$ $\left(\frac{p.260 + p.270 + p.275}{p.620(ІVр.Пасиву)} \Phi_{\text{№1}} \right)$ Коефіцієнт характеризує достатність оборотних активів підприємства для погашення своїх боргів і показує, скільки грошових одиниць оборотних активів припадає на кожну грошову одиницю поточних зобов'язань.	> 1	

В дужках зазначено алгоритм розрахунку показників за формами фінансової звітності, що діяли до 2012 року.

Таблиця 3

Абсолютні показники оцінки фінансової стійкості (визначення типу фінансового стану підприємства)

Показники	Формула розрахунку
1	2
1. Загальна величина запасів	$P. 1100 + p.1110$ $[(p.100 + \dots + p. 140)Ф№1]$
2. Наявність власних джерел формування запасів (власні кошти)	$p. 1495$ (I р. Пасиву) – $p. 1095$ (I р. Активу) $[(p.380 – p.080)Ф№1]$
3. Наявність власних і довгострокових позикових джерел формування запасів	Власні кошти + Довгострокові зобов'язання $p. 1495$ (I р. Пасиву) + $p. 1595$ (II р. Пасиву) – $p. 1095$ (I р. Активу) $[(p.380 + p.480 – p.080)Ф№1]$
4. Загальна величина основних джерел формування запасів	Власні кошти + Довгострокові зобов'язання + Короткострокові кредити банків $p. 1495$ (I р. Пасиву) + $p. 1595$ (II р. Пасиву) + $p. 1600$ – $p. 1095$ (I р. Активу) $[(p.380 + p.480 + p.500 – p.080)Ф№1]$
5. Надлишок або нестача власних джерел формування запасів	Наявність власних джерел формування запасів – Загальна величина запасів (ряд. 2 – ряд. 1)
6. Надлишок або нестача власних і довгострокових джерел формування запасів	Наявність власних і довгострокових джерел формування запасів – Загальна величина запасів (ряд. 3 – ряд. 1)

1	2
7. Надлишок або нестача загальної величини основних джерел формування запасів	Загальна величина основних джерел формування запасів – Загальна величина запасів (ряд. 4 – ряд. 1)
8. Трьохкомпонентний показник типу фінансової стійкості	За значеннями показників 5, 6 та 7 визначається трьохкомпонентний показник фінансової стійкості підприємства. Якщо значення показника 5, 6 та 7 більше 0, то коефіцієнту присвоюється 1. Якщо значення показника 5, 6 та 7 менше 0, то коефіцієнту присвоюється 0. (1; 1; 1) – абсолютна фінансова стійкість (0; 1; 1) – нормальний фінансовий стан (0; 0; 1) – нестійкий фінансовий стан (0; 0; 0) – кризовий фінансовий стан

Алгоритм розрахунку відносних показників фінансової стійкості

№ з/п	Назва показника	Формула для розрахунку	Рекомендоване значення	Умовне позначення
1	2	3	4	5
1.	Коефіцієнт фінансової автономії (незалежності)	$\frac{ВК}{ВБ} = \frac{p.1495(Ip.Пасиву)}{p.1900} (\Phi N \# 1) \quad \left(\frac{p.380(Ip.Пасиву)}{p.640} (\Phi N \# 1) \right)$ Характеризує частку власного капіталу у загальній вартості авансованого капіталу (джерел фінансування) підприємства. Зростання коефіцієнта фінансової незалежності означає підвищення фінансової стійкості підприємства і є позитивним моментом.	> 0,5	ВК – власний капітал ВБ – валюта балансу
2.	Коефіцієнт фінансової залежності (мультиплікації власного капіталу)	$\frac{ВБ}{ВК} = \frac{1}{K_{\phi.А.}} = \frac{p.1900}{p.1495(Ip.Пасиву)} (\Phi N \# 1) \quad \left(\frac{p.640}{p.380(Ip.Пасиву)} (\Phi N \# 1) \right)$ Є оберненим до коефіцієнта фінансової автономії. Зростання даного показника в динаміці свідчить про збільшення частки залучених коштів у фінансуванні підприємства. Якщо його значення знижується до 1, то це свідчить про те, що власники повністю фінансують своє підприємство.	< 2	ПК – позиковий капітал (зобов'язання підприємства) ДЗ – довгострокові зобов'язання
3.	Коефіцієнт фінансового ризику	$\frac{ПК}{ВК} = \frac{p.1595(IIp.Пасиву) + p.1695(IIIp.Пасиву) + p.1700(IVp.Пасиву)}{p.1495(Ip.Пасиву)} (\Phi N \# 1)$ $\left(\frac{p.430(IIp.Пасиву) + p.480(IIIp.Пасиву) + p.620(IVp.Пас.) + p.630(Vp.Пас.)}{p.380(Ip.Пасиву)} (\Phi N \# 1) \right)$ Характеризує величину залученого капіталу в розрахунку на 1 грн. власного капіталу. Чим вище його значення, тим вищий ризик вкладання капіталу в підп-во.	< 1	ВОК – власні оборотні кошти ЗОЗ – знос основних засобів
1	2	3	4	5

4.	Коефіцієнт концентрації позикового капіталу	$\frac{ПК}{ВБ} = \frac{p.1595(Пр.Пасиву) + p.1695(Шпр.Пасиву) + p.1700(IVр.Пасиву)}{p.1900} (\Phi\mathcal{N}\mathcal{E}1)$ $\left(\frac{p.430(Пр.Пасиву) + p.480(Шпр.Пасиву) + p.620(IVр.Пас.) + p.630(Vр.Пас.)}{p.640} (\Phi\mathcal{N}\mathcal{E}1) \right)$ Показує частку залученого майна в активах підприємства та ступінь залежності підприємства від кредиторів. Зростання цього показника за часом означає посилення залежності підприємства від зовнішніх інвесторів, що є негативною тенденцією.	< 1	
5.	Коефіцієнт фінансової стабільності	$\frac{ВК}{ПК} = \frac{p.1495 p.(Ip.Пасиву)}{p.1595(Пр.Пасиву) + p.1695(Шпр.Пасиву) + p.1700(IVр.Пасиву)} (\Phi\mathcal{N}\mathcal{E}1)$ $\left(\frac{p.380(Пр.Пасиву)}{p.430(Пр.Пас.) + p.480(Шпр.Пас.) + p.620(IVр.Пас.) + p.630(Vр.Пас.)} (\Phi\mathcal{N}\mathcal{E}1) \right)$ Характеризує покриття боргів власним капіталом.	> 1	
6.	Коефіцієнт фінансової незалежності капіталізованих джерел	$\frac{ВК}{ДЗ + ВК} = \frac{p.1495(Ip.Пасиву)}{p.1595(Пр.Пасиву) + p.1495(Ip.Пасиву)} (\Phi\mathcal{N}\mathcal{E}1)$ $\left(\frac{p.380(Ip.Пасиву)}{p.480(Шпр.Пасиву) + p.380(Ip.Пасиву)} (\Phi\mathcal{N}\mathcal{E}1) \right)$ Показує відсоток власного капіталу в капіталізованих джерелах.		
1	2	3	4	5

7.	Коефіцієнт довгострокової заборгованості (довгострок. залучення позикових коштів)	$\frac{ДЗ}{ДЗ + ВК} = \frac{p.1595(IIp.Пасиву)}{p.1595(IIp.Пасиву) + p.1495(Ip.Пасиву)} (\Phi\text{№}1)$ $\left(\frac{p.480(IIIp.Пасиву)}{p.480(IIIp.Пасиву) + p.380(Ip.Пасиву)} (\Phi\text{№}1) \right)$ Характеризує загальну капіталізацію підприємства, оскільки суму довгострокових зобов'язань і власного капіталу називають ще загальною капіталізацією підприємства. Показує відсоток довгострокових зобов'язань у капіталізованих джерелах. Підвищення цього показника свідчить, з одного боку, про посилення залежності від зовнішніх кредиторів, а з іншого – про ступінь фінансової надійності підприємства і довіри до нього банків і населення.		
8.	Коефіцієнт маневреності власного капіталу	$\frac{ВOK}{ВК} = \frac{p.1495(Ip.Пасиву) + p.1595(IIp.Пасиву) - p.1095(Ip.Активу)}{p.1495(Ip.Пасиву)} (\Phi\text{№}1) \text{ або}$ $\frac{(p.1195 + p.1200(IIp., IIIp.Активу)) - (p.1695 + p.1700(IIIp., IVp.Пасиву))}{p.1495(Ip.Пасиву)}$ $\left(\frac{p.380 + p.430 + p.480(Ip., IIp., IIIp.Пасиву) - p.080(Ip.Активу)}{p.380(Ip.Пасиву)} (\Phi\text{№}1) \right) \text{ або}$ $\left(\frac{p.260 + p.270 + p.275(IIp., IIIp., IVp.Активу) - (p.620 + p.630(IVp., Vp.Пасиву))}{p.380(Ip.Пасиву)} (\Phi\text{№}1) \right)$ Характеризує ступінь мобільності власного капіталу, тобто показує ту частину власного капіталу, яка знаходиться в обігу і використовується для фінансування поточної діяльності. Для забезпечення гнучкості при використанні власних коштів підприємства коефіцієнт маневреності власного капіталу має бути досить високим. Позитивною тенденцією вважається невелике зростання його в динаміці.		

Таблиця 5

Алгоритм розрахунку показників ділової активності

№ з/п	Назва показника	Формула для розрахунку	Умовне позначення
1	2	3	4
1.	Коефіцієнт оборотності активів (трансформації)	$\frac{Д}{\bar{A}} = \frac{p.2000(\Phi\text{№}2)}{\frac{(p.1300zр3 + p.1300zр4)\Phi\text{№}1}{2}} \left(\frac{p.035\Phi\text{№}2}{\frac{(p.280zр3 + p.280zр4)\Phi\text{№}1}{2}} \right)$ Коефіцієнт відображає швидкість обороту сукупного капіталу підприємства, тобто показує, скільки разів за аналізований період відбувається повний цикл виробництва й обігу, що приносить відповідний ефект у вигляді прибутку. Зростання оборотності активів оцінюється позитивно за умови прибуткової діяльності підпр-ва.	Д – чистий дохід (виручка) від реалізації продукції \bar{A} – середні залишки активів
2.	Коефіцієнт оборотності оборотних активів	$\frac{Д}{\overline{OA}} = \frac{p.2000(\Phi\text{№}2)}{\frac{(p.1195zр3 + p.1195zр4)\Phi\text{№}1}{2}} \left(\frac{p.035\Phi\text{№}2}{\frac{(p.260zр3 + p.260zр4)\Phi\text{№}1}{2}} \right)$ Характеризує суму доходу, яка отримується з кожної гривні оборотних активів, тобто ефективність використання оборотних ресурсів підприємства.	\overline{OA} - середні залишки оборотних активів
3.	Коефіцієнт оборотності запасів	$\frac{C}{\bar{З}} = \frac{p.2050(\Phi\text{№}2)}{\frac{((p.1100 + p.1110)zр3 + (p.1100 + p.1110)zр4)\Phi\text{№}1}{2}} \left(\frac{p.040\Phi\text{№}2}{\frac{(\sum (p.100 - p.140)zр3 + \sum (p.100 - p.140)zр4)\Phi\text{№}1}{2}} \right)$ Дає можливість встановити швидкість обороту запасів для забезпечення виконання завдання з продажу готової продукції. Зростання оборотності запасів свідчить про ефективне і економне їх використання	C – собівартість реалізованої продукції $\bar{З}$ - середні залишки запасів
1	2	3	4

4.	Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	$\frac{Д}{ДЗ} = \frac{p.2000(\Phi\text{№}2)}{\sum (p.1120 - p.1155)_{\text{зр}3} + \sum (p.1120 - p.1155)_{\text{зр}4}(\Phi\text{№}1)}$ $\left(\frac{p.035\Phi\text{№}2}{(\sum (p.150 - p.210)_{\text{зр}3} + \sum (p.150 - p.210)_{\text{зр}4})\Phi\text{№}1} \right)$ Показує швидкість обороту дебіторська заборгованості за аналізований період. Зростання цього коефіцієнта свідчить про поліпшення платіжної дисципліни та (або) скорочення обсягів продажу продукції з відстроченням платежу за строками або за вартістю угод.	$\overline{А\check{C}}$ – середні залишки дебіторської заборгованості та коштів у розрахунках $\overline{І\check{C}}$ – середні залишки поточних зобов'язань
5.	Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	$\frac{С}{ПЗ} =$ $\frac{p.2050(\Phi\text{№}2)}{\left(\frac{(\sum (p.1605 - p.1650) + p.1690 + p.1700)_{\text{зр}3} + (\sum (p.1605 - p.1650) + p.1690 + p.1700)_{\text{зр}4}}{2} \right) \Phi\text{№}1}$ $\left(\frac{p.040\Phi\text{№}2}{(\sum (p.510 - p.610)_{\text{зр}3} + \sum (p.100 - p.140)_{\text{зр}4})\Phi\text{№}1} \right)$ Показує, скільки разів виникає заборгованість і сплачується підприємством за період, що аналізується. Зростання цього коефіцієнта може відображати поліпшення платіжної дисципліни у відношеннях з постачальниками, бюджетом та іншими кредиторами чи (або) скорочення закупівель з відстроченням платежу (комерційного кредиту постачальників).	
1	2	3	4

6.	Тривалість оборотності активів, дні	$\frac{\text{Кількість днів у звітному періоді (360)}}{\text{Коефіцієнт оборотності активів}}$ Тривалість обороту активів характеризує кількість днів, яка необхідна для їх перетворення в грошову форму	
7.	Тривалість оборотності оборотних активів, дні	$\frac{\text{Кількість днів у звітному періоді (360)}}{\text{Коефіцієнт оборотності оборотних активів}}$ Тривалість обороту оборотних активів характеризує кількість днів, яка необхідна для їх перетворення в грошову форму	
8.	Тривалість оборотності запасів, дні	$\frac{\text{Кількість днів у звітному періоді (360)}}{\text{Коефіцієнт оборотності запасів}}$ Показує як часто обертаються запаси для забезпечення поточного обсягу реалізації продукції (товарів, робіт, послуг).	
9.	Тривалість оборотності дебіторської заборгованості, дні	$\frac{\text{Кількість днів у звітному періоді (360)}}{\text{Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості}}$ Характеризує середній період погашення дебіторської заборгованості, тобто період протягом якого дебіторська заборгованість перетворюється в грошові кошти; показує скільки в середньому днів потрібно для отримання оплати за відвантажені товари, виконані роботи, надані послуги. Позитивно оцінюється зниження середньої тривалості обороту дебіторської заборгованості і навпаки.	
1	2	3	4

10.	Тривалість оборотності кредиторської заборгованості, дні	$\frac{\text{Кількість днів у звітному періоді (360)}}{\text{Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості}}$ Показує розрахункову кількість днів, необхідних, для погашення кредиту, отриманого від постачальників. Якщо тривалість оборотності кредиторської заборгованості більша тривалості оборотності дебіторської заборгованості, то умови на яких підприємство отримує поставки значно кращі, ніж умови, які надаються підприємством покупцям, і навпаки.	
11.	Тривалість операційного циклу, дні	$\text{Тривалість оборотності запасів} + \text{Тривалість оборотності дебіторської заборгованості}$ Визначає, скільки днів необхідно для виробництва, продажу і оплати продукції підприємства або протягом якого періоду грошові кошти зв'язані у запасах. Кожне підприємство прагне до зменшення значення даного показника.	
12.	Тривалість фінансового циклу, дні	$\text{Тривалість операційного циклу} - \text{Тривалість оборотності кредиторської заборгованості}$ Якщо значення додатне, то підприємство відчуває потребу в грошових коштах. Від'ємне значення свідчить, що підприємство має у безкоштовному користуванні чужі гроші.	

В дужках зазначено алгоритм розрахунку показників за формами фінансової звітності, що діяли до 2012 року.

Алгоритм розрахунку показників рентабельності

№ з/п	Назва показника	Формула для розрахунку	Рекомендоване значення
1	2	3	4
1.	Рентабельність активів (майна, сукупного капіталу)	$\frac{\text{Чистий прибуток}}{\text{Середньорічна вартість активів}} = \frac{p.2350\Phi\text{№}2}{\frac{(p.1300_{\text{гр}3} + p.1300_{\text{гр}4})\Phi\text{№}1}{2}} \left(\frac{p.220\Phi\text{№}2}{\frac{(p.280_{\text{гр}3} + p.280_{\text{гр}4})\Phi\text{№}1}{2}} \right)$ Рентабельність активів характеризує, наскільки ефективно підприємство використовує свої активи для отримання прибутку, тобто показує, який прибуток приносить кожна гривня, вкладена в активи підприємства.	> 0 Збільшення
2.	Рентабельність власного капіталу	$\frac{\text{Чистий прибуток}}{\text{Середньорічна величина власного капіталу}} = \frac{p.2350\Phi\text{№}2}{\frac{(p.1495_{\text{гр}3} + p.1495_{\text{гр}4})\Phi\text{№}1}{2}} \left(\frac{p.220\Phi\text{№}2}{\frac{(p.380_{\text{гр}3} + p.380_{\text{гр}4})\Phi\text{№}1}{2}} \right)$ Чиста рентабельність власного капіталу є головним інвестиційним показником, що характеризує норму прибутку на власний капітал. Такий показник найкраще визначає результативність діяльності підприємства, показуючи, скільки прибутку приносить кожна гривня власного капіталу.	> 0 Збільшення (~ 0,13 – 0,24)

1	2	3	4
3.	Рентабельність продукції	$\frac{\text{Валовий прибуток}}{\text{Собівартість реалізованої продукції}} = \frac{p.2090}{p.2050} \Phi_{\text{№2}} \left(\frac{p.050}{p.040} \Phi_{\text{№2}} \right)$ Показує, скільки отримано прибутку з кожної гривні, витраченої на виробництво.	> 0 Збільшення
4.	Валова рентабельність продажу	$\frac{\text{Валовий прибуток}}{\text{Виручка від реалізації продукції}} = \frac{p.2090}{p.2000} \Phi_{\text{№2}} \left(\frac{p.050}{p.035} \Phi_{\text{№2}} \right)$ Цей показник визначає рівень, на який підприємство може збільшити операційний прибуток шляхом зниження адміністративних витрат і витрат на збут.	> 0 Збільшення
5.	Операційна рентабельність продажу	$\frac{\text{Операційний прибуток}}{\text{Виручка від реалізації продукції}} = \frac{p.2190}{p.2000} \Phi_{\text{№2}} \left(\frac{p.100}{p.035} \Phi_{\text{№2}} \right)$ Показує рентабельність підприємства після вирахування витрат на виробництво і збут продукції.	> 0 Збільшення
6.	Чиста рентабельність продажу (Коефіцієнт рентабельності діяльності)	$\frac{\text{Чистий прибуток}}{\text{Виручка від реалізації продукції}} = \frac{p.2350}{p.2000} \Phi_{\text{№2}} \left(\frac{p.220}{p.035} \Phi_{\text{№2}} \right)$ Показує, скільки чистого прибутку надходить підприємству в кожній гривні від продажу продукції, товарів, робіт, послуг. Коефіцієнт чистої рентабельності реалізованої продукції характеризує вплив структури капіталу і фінансування підприємства на його рентабельність.	> 0 Збільшення

В дужках зазначено алгоритм розрахунку показників за формами фінансової звітності, що діяли до 2012 року.

Алгоритм розрахунку показників оцінки ефективності грошових потоків*

№ з/п	Показники	Формула розрахунку	Умовне позначення
1	2	3	4
1	Рентабельність залишку грошових коштів	$P_3 = \Phi_P / 3_C = \frac{p.2350\Phi_{\text{№}2}}{\frac{(p.1165zр3 + p.1165zр4)\Phi_{\text{№}1}}{2}}$ $\left(\frac{p.220\Phi_{\text{№}2}}{\frac{((p.230 + p.240)zр3 + (p.230 + p.240)zр4)\Phi_{\text{№}1}}{2}} \right)$ Сума прибутку (збитку), яка припадає на 1 грн. грошових коштів, що знаходяться у розпорядженні підприємства в середньому протягом періоду, що досліджується	P_3 - рентабельність залишку грошових коштів; Φ_P - фінансовий результат діяльності підприємства (чистий прибуток); 3_C - середній залишок грошових коштів
2	Рентабельність витрачених грошових коштів	$P_B = \Phi_P / \Gamma_{\text{Пн}} =$ $\frac{p.2350\Phi_{\text{№}2}}{\sum (p.3100 - p.3190) + \sum (p.3255 - p.3290) + \sum (p.3345 - p.3390)\Phi_{\text{№}3}}$ $\left(\frac{p.220\Phi_{\text{№}2}}{\sum (p.090 - p.145) + \sum (p.240 - 270) + \sum (p.340 - 360)} \right)$ Сума прибутку (збитку), яка припадає на 1 грн. грошових коштів, витрачених підприємством за період, що досліджується	P_B - рентабельність витрачених грошових коштів; $\Gamma_{\text{Пн}}$ - негативний грошовий потік

1	2	3	4
3	Рентабельність грошових коштів отриманих	$R_H = \Phi_P / \Gamma_{ПП} =$ $\frac{p.2350\Phi_{\text{№}2}}{\sum (p.3000 - p.3095) + \sum (p.3200 - p.3250) + \sum (p.3300 - p.3340)\Phi_{\text{№}3}}$ $\left(\frac{p.220\Phi_{\text{№}2}}{\sum (p.010 - p.080) + \sum (p.180 - 230) + \sum (p.310 - 330)\Phi_{\text{№}3}} \right)$ Сума прибутку (збитку), яка припадає на 1 грн. грошових коштів, які отримало підприємство за період, що досліджується	R_H - рентабельність грошових коштів, що надійшли $\Gamma_{ПП}$ - позитивний грошовий потік
4	Рентабельність чистого грошового потоку	$R_{\text{чП}} = \Phi_P / \Gamma_{\text{чП}} = \frac{p.2350\Phi_{\text{№}2}}{p.3400\Phi_{\text{№}3}} \left(\frac{p.220\Phi_{\text{№}2}}{p.400\Phi_{\text{№}3}} \right)$ Сума прибутку (збитку) на 1 грн. чистого грошового потоку	$R_{\text{чП}}$ - рентабельність чистого грошового потоку; $\Gamma_{\text{чП}}$ - чистий грошовий потік
5	Коефіцієнт ефективності грошових потоків	$K_E = \Gamma_{\text{чП}} / \Gamma_{\text{ПН}} =$ $\frac{p.3400\Phi_{\text{№}3}}{\sum (p.3100 - p.3190) + \sum (p.3255 - p.3290) + \sum (p.3345 - p.3390)\Phi_{\text{№}3}}$ $\left(\frac{p.400\Phi_{\text{№}3}}{\sum (p.090 - p.145) + \sum (p.240 - 270) + \sum (p.340 - 360)\Phi_{\text{№}3}} \right)$ Узагальнюючий показник оцінки руху грошових коштів	K_E - коефіцієнт ефективності грошових потоків

1	2	3	4
6	Показник рівня достатності надходження грошових коштів	$P_d = \frac{\sum (p.3000 - p.3095) + \sum (p.3200 - p.3250) + \sum (p.3300 - p.3340)}{\sum (p.3100 - p.3190) + \sum (p.3255 - p.3290) + \sum (p.3345 - p.3390)} \Phi_{\text{№3}}$ $\left(\frac{\sum (p.010 - p.080) + \sum (p.180 - p.230) + \sum (p.310 - 330)}{\sum (p.090 - p.145) + \sum (p.240 - 270) + \sum (p.340 - 360)} \Phi_{\text{№3}} \right)$ Оптимальне значення показника дорівнює одиниці. Воно свідчить про те, що у звітному періоді грошових коштів надходило стільки, скільки їх потрібно було для здійснення виплат. Якщо рівень достатності надходження грошових коштів менше одиниці, це також свідчить про незбалансованість грошових потоків підприємства в досліджуваній періоду часу.	P_d - рівень достатності надходження грошових коштів $ГП_{п}$ - позитивний грошовий потік в звітному періоді $ГП_{н}$ - негативний грошовий потік коштів у звітному періоді

* – розрахунок показників оцінки ефективності грошових потоків здійснювався за використання показників Звіту про рух грошових коштів складеним за прямим методом

В дужках зазначено алгоритм розрахунку показників за формами фінансової звітності, що діяли до 2012 року.

Моделі прогнозування банкрутства підприємства

Назва моделі	Методика розрахунку	Позначення
1	2	3
1. Модель Альтмана (1983 рік) (використовується для підприємств, акції яких не котуються на біржі) Якщо $Z_A > 1,23$, то ризик банкрутства мінімальний, в іншому випадку підприємству з великою ймовірністю загрожує банкрутство.	$Z_A = 0,717x_1 + 0,847x_2 + 3,107x_3 + 0,42x_4 + 0,995x_5$ $X_1 = \frac{p.1195 - p.1695}{p.1300} \Phi_{\text{№1}} \left(\frac{(p.260 + p.270) - (p.620 + p.630)}{p.280} \Phi_{\text{№1}} \right)$ $X_2 = \frac{p.2350 \Phi_{\text{№2}}}{p.1300 \Phi_{\text{№1}}} \left(\frac{p.220 \Phi_{\text{№2}}}{p.280 \Phi_{\text{№1}}} \right)$ $X_3 = \frac{p.2290 \Phi_{\text{№2}}}{p.1300 \Phi_{\text{№1}}} \left(\frac{p.170 \Phi_{\text{№2}}}{p.280 \Phi_{\text{№1}}} \right)$ $X_4 = \frac{p.1495}{p.1595 + p.1695 + p.1700} \Phi_{\text{№1}} \left(\frac{p.380}{p.480 + p.620 + p.630} \Phi_{\text{№1}} \right)$ $X_5 = \frac{p.2000 \Phi_{\text{№2}}}{p.1300 \Phi_{\text{№1}}} \left(\frac{p.035 \Phi_{\text{№2}}}{p.280 \Phi_{\text{№1}}} \right)$	x_1 – відношення робочого капіталу до активів; x_2 – відношення чистого прибутку до активів; x_3 – рентабельність активів (співвідношення прибутку до сплати відсотків і податків та активів); x_4 – коефіцієнт фінансової стабільності (відношення власного капіталу до зобов'язань); x_5 – відношення чистого доходу до активів;

1	2	3
2. Модель R (розроблена вченими Іркутської державної економічної академії) $R < 0$, ймовірність банкрутства максимальна (90 – 100%) $0 < R < 0,18$, ймовірність банкрутства висока (60 – 80%) $0,18 < R < 0,32$, ймовірність банкрутства середня (35 – 50%) $0,32 < R < 0,42$, ймовірність банкрутства низька (15 – 20%) $R > 0,42$, ймовірність банкрутства мінімальна (до 10%).	$R = 8,38x_1 + x_2 + 0,054x_3 + 0,63x_4$ $X_1 = \frac{p.1195}{p.1300} \Phi_{\text{№1}} \left(\frac{p.260 + p.270}{p.280} \Phi_{\text{№1}} \right)$ $X_2 = \frac{p.2350 \Phi_{\text{№2}}}{p.1495 \Phi_{\text{№1}}} \left(\frac{p.220 \Phi_{\text{№2}}}{p.380 \Phi_{\text{№1}}} \right)$ $X_3 = \frac{p.2000 \Phi_{\text{№2}}}{p.1300 \Phi_{\text{№1}}} \left(\frac{p.035 \Phi_{\text{№2}}}{p.280 \Phi_{\text{№1}}} \right)$ $X_4 = \frac{p.2350}{p.2050 + p.2130 + p.2150 + p.2180 + p.2250 + p.2255 + p.2270} \Phi_{\text{№2}} \left(\frac{p.220}{p.040 + p.070 + p.080 + p.090 + p.140 + p.150 + p.160} \Phi_{\text{№2}} \right)$	x_1 – співвідношення оборотних активів та суми активів; x_2 – відношення чистого прибутку до власного капіталу; x_3 – відношення чистого доходу до суми активів; x_4 – відношення чистого прибутку до сумарних витрат
3. Універсальна дискримінантна модель $Z > 2$ – підприємство вважається фінансово стійким і йому не загрожує банкрутство; $1 < Z < 2$ – фінансова рівновага порушена, але за умови переходу підприємства на антикризове управління банкрутство йому не загрожує;	$Z = 1,5x_1 + 0,08x_2 + 10x_3 + 5x_4 + 0,3x_5 + 0,1\tilde{d}_6$ $X_1 = \frac{p.3400\Phi_{\text{№3}}}{(p.1595 + p.1695 + p.1700)\Phi_{\text{№1}}} \left(\frac{p.400\Phi_{\text{№3}}}{(p.480 + p.620 + p.630)\Phi_{\text{№1}}} \right)$ $X_2 = \frac{p.1300}{p.1595 + p.1695 + p.1700} \Phi_{\text{№1}} \left(\frac{p.280}{p.480 + p.620 + p.630} \Phi_{\text{№1}} \right)$	x_1 – відношення руху грошових коштів до зобов'язань; x_2 – відношення суми активів до зобов'язань; x_3 – відношення чистого прибутку до суми активів; x_4 – відношення чистого прибутку до виручки;

1	2	3
$0 < Z < 1$ – підприємству загрожує банкрутство, якщо воно не здійснить санаційних заходів; $Z < 0$ – підприємство є напівбанкрутом.	$X_3 = \frac{p.2350 \Phi_{\text{№2}}}{p.1300 \Phi_{\text{№1}}} \left(\frac{p.220 \Phi_{\text{№2}}}{p.280 \Phi_{\text{№1}}} \right)$ $X_4 = \frac{p.2350 \Phi_{\text{№2}}}{p.2000 \Phi_{\text{№2}}} \left(\frac{p.220 \Phi_{\text{№2}}}{p.035 \Phi_{\text{№2}}} \right)$ $X_5 = \frac{p.1101 \Phi_{\text{№1}}}{p.2000 \Phi_{\text{№2}}} \left(\frac{p.100 \Phi_{\text{№1}}}{p.035 \Phi_{\text{№2}}} \right)$ $X_6 = \frac{p.2000 \Phi_{\text{№2}}}{p.1300 \Phi_{\text{№1}}} \left(\frac{p.035 \Phi_{\text{№2}}}{p.280 \Phi_{\text{№1}}} \right)$	x_5 – відношення виробничих запасів до виручки x_6 – відношення виручки до суми активів
4. Модель Creditmen $Z = 100$ – фінансова ситуація нормальна; $Z > 100$ – фінансова ситуація задовільна; $Z < 100$ – фінансова ситуація викликає тривогу.	$Z = 25x_1 + 25x_2 + 10x_3 + 20x_4 + 20x_5$ $X_1 = \frac{p.1160 + p.1165}{p.1695} \Phi_{\text{№1}} \left(\frac{p.220 + p.230 + p.240}{p.620 + p.630} \Phi_{\text{№1}} \right)$ $X_2 = \frac{p.1495}{p.1595 + p.1695 + p.1700} \Phi_{\text{№1}} \left(\frac{p.380}{p.480 + p.620 + p.630} \Phi_{\text{№1}} \right)$ $X_3 = \frac{p.1160 + p.1165}{p.1300} \Phi_{\text{№1}} \left(\frac{p.220 + p.230 + p.240}{p.280} \Phi_{\text{№1}} \right)$	x_1 – відношення високоліквідних активів до поточних зобов'язань; x_2 – відношення власного капіталу до зобов'язань; x_3 – відношення високоліквідних активів до активів; x_4 – відношення виручки до дебіторської заборгованості; x_5 – відношення дебіторської заборгованості до зобов'язань
1	2	3

	$X_4 = \frac{p.2000 \Phi_{\text{№2}}}{(p.1120 + p.1125 + p.1130 + p.1135 + p.1140 + p.1145 + p.1155) \Phi_{\text{№1}}}$ $\left(\frac{p.035 \Phi_{\text{№2}}}{\sum (p.150 - p.210) \Phi_{\text{№1}}} \right)$	
	$X_5 = \frac{p.1120 + p.1125 + p.1130 + p.1135 + p.1140 + p.1145 + p.1155}{p.1595 + p.1695 + p.1700} \Phi_{\text{№1}}$ $\left(\frac{\sum (p.150 - p.210) \Phi_{\text{№1}}}{p.480 + p.620 + p.630} \right)$	

Ситуацію для підприємств України з урахуванням галузевих особливостей відображають дискримінантні моделі, розроблені **О. О. Терещенко**. Ці моделі є десятикратними:

$$Z = a_0 + a_1 x_1 + a_2 x_2 + a_3 x_3 \dots + a_{10} x_{10}$$

x_1 – коефіцієнт поточної ліквідності: $\frac{p.1195(\text{Пр.Активу}) + p.1200(\text{ІІр.Активу})}{p.1695(\text{ІІр.Пасиву}) + p.1700(\text{ІVр.Пасиву})} (\Phi_{\text{№1}})$ $\left(\frac{p.260 + p.270 + p.275}{p.620(\text{ІVр.Пасиву})} \Phi_{\text{№1}} \right)$

x_2 – коефіцієнт фінансової незалежності: $\frac{p.1495(\text{Ір.Пасиву})}{p.1900} (\Phi_{\text{№1}})$ $\left(\frac{p.380(\text{Ір.Пасиву})}{p.640} (\Phi_{\text{№1}}) \right)$

$$x_3 - \text{відношення чистого доходу до активів:} \quad \frac{Д}{А} \frac{p.2000(\Phi\mathcal{N}\mathcal{2})}{\frac{(p.1300_{zp3} + p.1300_{zp4})\Phi\mathcal{N}\mathcal{1}}{2}} \quad \left(\frac{\frac{p.035\Phi\mathcal{N}\mathcal{2}}{(p.280_{zp3} + p.280_{zp4})\Phi\mathcal{N}\mathcal{1}}}{2} \right)$$

x_4 – відношення операційного грошового потоку до суми чистого доходу та інших операційних доходів:

$$\frac{p.3195\Phi\mathcal{N}\mathcal{3}}{(p.2000 + p.2120)\Phi\mathcal{N}\mathcal{1}} \quad \left(\frac{p.170\Phi\mathcal{N}\mathcal{3}}{(p.035 + p.060)\Phi\mathcal{N}\mathcal{2}} \right)$$

x_5 – відношення операційного та інвестиційного грошових потоків до активів:

$$\frac{(p.3195 + p.3295)\Phi\mathcal{N}\mathcal{3}}{\frac{(p.1300_{zp3} + p.1300_{zp4})\Phi\mathcal{N}\mathcal{1}}{2}} \quad \left(\frac{(p.170 + p.300)\Phi\mathcal{N}\mathcal{3}}{\frac{(p.280_{zp3} + p.280_{zp4})\Phi\mathcal{N}\mathcal{1}}{2}} \right)$$

x_6 – відношення чистого доходу до позикового капіталу:

$$\frac{p.2000(\Phi\mathcal{N}\mathcal{2})}{\left(\frac{p.1595 + p.1695 + p.1700}{2} \right) \Phi\mathcal{N}\mathcal{1}} \quad \left(\frac{\frac{p.035\Phi\mathcal{N}\mathcal{2}}{(p.430 + p.480 + p.620 + p.630)\Phi\mathcal{N}\mathcal{1}}}{2} \right)$$

x_7 – відношення операційного грошового потоку до позикового капіталу:

$$\frac{p.3195(\Phi\mathcal{N}\mathcal{3})}{\left(\frac{p.1595 + p.1695 + p.1700}{2} \right) \Phi\mathcal{N}\mathcal{1}} \quad \left(\frac{\frac{p.170\Phi\mathcal{N}\mathcal{3}}{(p.430 + p.480 + p.620 + p.630)\Phi\mathcal{N}\mathcal{1}}}{2} \right)$$

$$X_8 - \text{співвідношення прибутку до оподаткування та чистого доходу:} \quad \frac{p.2290}{p.2000} \Phi_{\text{№2}} \quad \left(\frac{p.170}{p.035} \Phi_{\text{№2}} \right)$$

$$X_9 - \text{відношення чистого прибутку до власного капіталу:} \quad \frac{\frac{p.2350 \Phi_{\text{№2}}}{(p.1495zр3 + p.1495zр4) \Phi_{\text{№1}}}}{2} \quad \left(\frac{\frac{p.220 \Phi_{\text{№2}}}{(p.380zр3 + p.380zр4) \Phi_{\text{№1}}}}{2} \right)$$

$$X_{10} - \text{коефіцієнт оборотності оборотних активів:} \quad \frac{\frac{p.2000(\Phi_{\text{№2}})}{(p.1195zр3 + p.1195zр4) \Phi_{\text{№1}}}}{2} \quad \left(\frac{\frac{p.035 \Phi_{\text{№2}}}{(p.260zр3 + p.260zр4) \Phi_{\text{№1}}}}{2} \right)$$

Коефіцієнти моделей прогнозування банкрутства підприємств України

№ галузі	a ₀	a ₁	a ₂	a ₃	a ₄	a ₅	a ₆	a ₇	a ₈	a ₉	a ₁₀
1	-0,260	0,105	1,567	0,301	1,375	×	×	×	1,689	0,168	×
2	-1,433	0,261	1,272	0,130	0,486	×	×	×	×	0,639	0,221
3	-1,757	0,139	1,535	0,486	1,459	×	×	×	×	0,265	0,159
4	-2,599	0,213	2,208	0,670	1,130	1,480	×	×	0,515	×	0,467
5	-2,325	0,333	1,458	×	0,395	1,407	0,040	×	×	×	0,410
6	-2,026	0,268	1,773	×	1,478	0,775	0,028	×	×	0,097	0,177
7	-1,779	0,145	1,481	×	1,007	×	0,048	×	×	×	0,146
8	-1,387	0,306	0,331	×	1,309	×	0,050	×	×	×	0,258

Критерії оцінювання ймовірності банкрутства підприємств України

№ галузі	Галузь	Зона фінансової кризи	Зона додаткового аналізу	Зона фінансової стійкості
1	Сільське господарство	$Z < -0,8$	$-0,8 < Z < 0,48$	$0,48 < Z$
2	Харчова промисловість	$Z < -0,65$	$-0,65 < Z < 0,43$	$0,43 < Z$
3	Інші галузі промисловості (текстильна, перероблення деревини, хімічна, целюлозно-паперова тощо)	$Z < -0,68$	$-0,68 < Z < 0,44$	$0,44 < Z$
4	Видобувна промисловість, металургія, машинобудування, виробництво електроенергії, газу, води	$Z < -0,8$	$-0,8 < Z < 0,51$	$0,51 < Z$
5	Будівництво	$Z < -0,6$	$-0,6 < Z < 0,44$	$0,44 < Z$
6	Оптова та роздрібна торгівля, готелі та ресторани	$Z < -0,75$	$-0,75 < Z < 0,41$	$0,41 < Z$
7	Транспорт	$Z < -0,75$	$-0,75 < Z < 0,40$	$0,40 < Z$
8	Інші види діяльності	$Z < 0,51$	$-0,51 < Z < 0,43$	$0,43 < Z$

Отже, наприклад для підприємств харчової промисловості модель Терещенка матиме наступний вигляд:

$$Z = -1,433 + 0,261x_1 + 1,272x_2 + 0,130x_3 + 0,486x_4 + 0,639x_9 + 0,221x_{10}$$

Рекомендована література

Основна література

1. Багрова В. П., Багрова І. В. Економічний аналіз : підручник / В. П. Багрова, І. В. Багрова. – К. : Центр навчальної літератури. – 2006. – 156 с.
2. Базилінська О. Я. Фінансовий аналіз: теорія та практика: навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / О. Я. Базилінська – К. : Центр учбової літератури, 2009. – 328 с.
3. Бандурка О. М. Фінансово-економічний аналіз./ О. М. Бандурка, І. М. Червяков, О. В. Посилкіна. - Х., 2005. - 300 с.
4. Гадзевич О. І. Основи економічного аналізу і діагностики фінансово-господарської діяльності підприємств: навчальний посібник / О. І. Гадзевич. – К.: Кондор, 2004.-180 с.
5. Головка В. І., Мінченко А. В., Шаманська В. М. Фінансово-економічна діяльність підприємства : контроль, аналіз та безпека / В. І. Головка, А. В. Мінченко, В. М. Шаманська. – К. : Центр навчальної літератури. – 2006. – 448 с.
6. Економічний аналіз / за ред. акад. НАНУ, проф. М. Г. Чумаченка. – К. : КНЕУ. – 2003. – 556 с.
7. Економічний аналіз / за ред. Ф. Ф. Бутинця [2 - е вид., доп. і перероб.]. - Житомир: ПП „Рута”, 2007. – 704 с.
8. Кіндратська Г. І. Економічний аналіз: теорія і практика: Підручник / За заг. ред. проф. А. Г. Завгороднього. - Львів. : Магнолія плюс, 2006. - 428 с.
9. Кизим М. О., Забродський В. А., Зінченко В. А., Копчак Ю. С. Оцінка і діагностика фінансової стійкості підприємства: монографія / М. О. Кизим. – Х. : Видавничий дім “ІНЖЕК”. – 2003. – 144 с.
10. Костенко Т. Д., Підгора Є. О., Рижиков В. С. Економічний аналіз і діагностика стану сучасного підприємства / Т. Д. Костенко Є. О. Підгора, В. С. Рижиков. – К. : Центр навчальної літератури. – 2005. – 400 с.
11. Крамаренко Г. О. Фінансовий аналіз : підручник / Г. О. Крамаренко. – К. : Центр учбової літератури. – 2008. – 392 с.
12. Лахтіонова Л.А. Фінансовий аналіз суб'єктів господарювання. - К.: КНЕУ, 2001. -388 с.
13. Литвин Б. М. Фінансовий аналіз : [навч. посібник] / Б.М. Литвин, М. В. Стельмах. – К. : Хай-Тек Прес, 2008. – 356 с.
14. Подольська А. О. Фінансовий аналіз: Навч. посібник / А. О. Подольська, О. В. Яріш. – К. : Центр навчальної літератури, 2007. – 488 с.
15. Попович П. Я. Економічний аналіз діяльності суб'єктів господарювання: Підручник / П. Я. Попович [3 - е вид., доп. і перероб.]. - К. : Знання, 2008. - 630 с.
16. Прокопенко І. Ф. Методика і методологія економічного аналізу / І. Ф. Прокопенко. – К. : Центр навчальної літератури, 2008. – 430 с
17. Савицька Г. В. Економічний аналіз діяльності підприємства : навчальний посібник / Г. В. Савицька. – К. : Знання, 2004. – 654 с.

18. Салига С. Я., Дацій Н. В., Корецька С. О., Несторенко Н. В., Салига К. С. Фінансовий аналіз / С. Я. Салига, Н. В. Дацій, С. О. Корецька, Н. В. Несторенко, К. С. Салига. – Київ: Центр навчальної літератури, 2006. – 210 с.
19. Старостенко Г. Г. Фінансовий аналіз : навч. посібник / Г. Г. Старостенко, Н. В. Мірко. – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 224 с.
20. Тарасенко Н.В. Економічний аналіз діяльності промислового підприємства / Н. В. Тарасенко [2 - е вид., доп. і перероб.]. - К.: Алерта, 2003. – 485 с.
21. Фінансовий аналіз / [Білик М. Д., Павловська О. В., Притуляк Н. М., Невмержицька Н. Ю.]. – [2-ге вид., без змін]. – К.: КНЕУ, 2007. – 592 с.
22. Фінансовий аналіз / [Г. В. Митрофанов, Г. О. Кравченко, Н. С. Барабаш та ін.]; За ред. проф. Г. В. Митрофанова. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2002. – 301 с.
23. Фінансово-економічний аналіз / [Буряк П. Ю., Римар М. В., Бець М. Т. та ін.]; Під заг. ред. П. Ю. Буряка, М. В. Римара. – К.: ВД «Професіонал», 2004. – 528 с.
24. Цал-Цалко Ю. С. Фінансова звітність підприємств та її аналіз: навч. посіб. / Ю. С. Цал-Цалко [2-е вид., перероб. і доп.]. – К. : ЦУЛ, 2007. – 360 с.
25. Шиян Д. В., Строченко Л. І. Фінансовий аналіз: навч. посібник / Д. В. Шиян, Л. І. Строченко. – К. – 2003. – 240 с.
26. Шеремет А. Д., Сайфулін Р. С. Методика фінансового аналізу / А. Д. Шеремет, Р. С. Сайфулін. – М.: ИНФРА, 2000. - 208 с.
27. Шеремет О. О. Фінансовий аналіз: навчальний посібник / О. О. Шеремет. – К., 2005.– 196 с.
28. Шморгун Н. П. Фінансовий аналіз : навч. посіб. / Н. П. Шморгун, І. В. Головка . – К. : ЦНЛ, 2006. – 528 с.

Додаткова література

1. Білик М. С. Удосконалення методичних підходів до аналізу фінансового стану підприємства / М. С. Білик // Економіка підприємств. – №11. – 2001. – С. 40-42
2. Білошкурський М. В. Деякі особливості діагностики кризового стану підприємства / М. В. Білошкурський // Актуальні проблеми економіки. – №3. – 2005. – С. 85–89.
3. Ващенко Л. О. Оцінка методичного забезпечення аналізу фінансового стану підприємств / Л. О. Ващенко // Інноваційна економіка. Всеукраїнський науково-виробничий журнал. – 2009. – № 1. – С. 97–100.
4. Герасименко С. С., Головач Н. А. Передбачення фінансового стану підприємства при оцінці його здатності до продовження діяльності / С. С. Герасименко, Н. А. Головач // Актуальні проблеми економіки. – №4. – 2003. – С. 2–3.
5. Гринів Б. Ю. Проблеми бухгалтерського балансу : його використання в аналізі / Б. Ю. Гринів // Бухгалтерський облік і аудит. – №1. – 2008. – С. 11–15.

6. Гуменюк О. О. Удосконалення бухгалтерської фінансової звітності відповідно до потреб економічного аналізу / О. О. Гуменюк // Всеукраїнський науково-виробничий журнал “Інноваційна економіка”. – 2010. – № 4(18). – С. 113-115.
7. Жежера М. Порівняльна характеристика методики проведення аналізу фінансового стану підприємств в Україні та закордоном / М. Жежера // Економіка, фінанси, право. – 2007. – № 5. – С. 5–8.
8. Коренева А. Б. Критичний аналіз класичного підходу до оцінки фінансового стану підприємства / А. Б. Коренева // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2010. – № 29. – С.104–107.
9. Котляр М. Л. Аналіз фінансового стану підприємства / Котляр М. Л. // Фінанси України. – №5. – 2005. – С. 99–104.
10. Лазаришина І. Д. Удосконалення інституційних підходів до методики фінансового аналізу / І. Д. Лазаришина // Фінанси України. – 2000. – №1. – С. 44–48.
11. Марченко О. І. Фінансові аспекти ділової активності підприємств / О. І. Марченко // Фінанси України. - №5. – 2007. – С. 136-143.
12. Матвійчук А. В. Діагностика банкрутства підприємств / А. В. Матвійчук // Економіка України. – 2007. – № 4. – С. 20-28.
13. Матейко С. В., Рудченко І. В. Фінансова звітність як інформаційна база аналізу фінансових ресурсів та шляхи її вдосконалення / С. В. Матейко, І. В. Рудченко // Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво. – №3. – 2006. – С. 196–199.
14. Методика проведення поглибленого аналізу фінансово-господарського стану неплатоспроможних підприємств та організацій, затверджена Наказом Агенства з питань запобігання банкрутству підприємств та організацій від 27.06.1997 р. № 81 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.dov.ua>.
15. Методичні рекомендації з аналізу і оцінки фінансового стану підприємств. Затверджено Центральною спілкою споживчих товариств України від 28.07.2006 р. / [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.moz.dov.ua/ua/main/?doc ID=13483>.
16. Методичні рекомендації щодо виявлення ознак неплатоспроможності підприємства та ознак дій з приховування банкрутства, фіктивного банкрутства чи доведення до банкрутства, затв. наказом Міністерства економіки України від 19.01.2006 р. № 14 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.me.gov.ua/control/uk/publish/printable_article
17. Мовчарено В. В. Проблеми використання фінансової звітності в аналізі / В. В. Мовчарено // Проблеми трансформування ринкової економіки: Міжвідомчий наук. зб. Спецвипуск. Трансформація курсу “Економічний аналіз діяльності підприємства”. – К. – 2002. – С. 369 –377.
18. Нестеренко Ж. К., Череп А. В. Економічний аналіз фінансово-господарської діяльності підприємства / Ж. К. Нестеренко, А. В. Череп. – К. : Центр навчальної літератури. – 2005. – 122 с.
19. Островська Г. Й. Фінансовий менеджмент: навч. посібник / Г. Й.

Островська. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2008. –576 с.

20. Островська Г. Аналіз практики використання зарубіжних методик (моделей) прогнозування ймовірності банкрутства підприємств / Г. Островська, О. Квасовський // Галицький економічний вісник. – 2011. – №2(31). – с. 99-111

21. Павленко О. І. Вдосконалення механізму оцінки фінансового стану підприємства /О. І. Павленко // Бізнес-навігатор. Науково-виробничий журнал. – 2010. – № 2 (19). – С. 72–78.

22. Подольська В. О. Комплексна оцінка фінансової стійкості підприємства / В. О. Подольська, О. О. Оржинська // Науковий вісник Полтавського університету споживчої кооперації України. – 2009. – № 4 (35). – С. 136-142.

23. Райковська І. Т. Проблеми застосування методик аналізу фінансового стану в діяльності промислових підприємств / І. Т. Райковська // Вісник ЖДТУ. Економічні науки. – 2009. – № 3 (49). – С. 154–158.

24. Руда Р. В. Аналіз фінансового стану підприємств та його значення в сучасних умовах / Р. В. Руда // Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу. – 2009. – № 3 (7). – С. 54-59.

25. Сиротяк Р. М. Методичні підходи до аналізу фінансового стану підприємства / Р. М. Сиротяк, Л. І. Сопільник // Вісник соціально-економічних досліджень. Збірник наукових праць Одеського державного економічного університету. – 2010. – № 39. - С. 95-99.

26. Тинська І. Інформаційне забезпечення фінансового аналізу і проблеми його вдосконалення. / І. Тинська., І. Спільник // Економічний аналіз.- 2011. - №8 - С. 423-426

27. Турило А. М. Теоретико-методологічні засади визначення сутності і оцінки категорії “економічний стан підприємства” / А. М. Турило, А. В. Агапова // Актуальні проблеми економіки. – 2010. – № 2 (104). – С. 156–159.

ДОДАТКИ

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку
1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»

	Дата (рік, місяць, число)	КОДИ
Підприємство _____	за ЄДРПОУ	01
Територія _____	за КОАТУУ	
Організаційно-правова форма господарювання _____	за КОПФГ	
Вид економічної діяльності _____	за КВЕД	
Середня кількість працівників ¹ _____		
Адреса, телефон _____		
Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака		
Складено (зробити позначку «v» у відповідній клітинці):		
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку		
за міжнародними стандартами фінансової звітності		

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на _____ 20__ р.

Форма № 1 Код за ДКУД 1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000		
первісна вартість	1001		
накопичена амортизація	1002		
Незавершені капітальні інвестиції	1005		
Основні засоби	1010		
первісна вартість	1011		
знос	1012		
Інвестиційна нерухомість	1015		
<i>Первісна вартість інвестиційної нерухомості</i>	<i>1016</i>		
<i>Знос інвестиційної нерухомості</i>	<i>1017</i>		
Довгострокові біологічні активи	1020		
<i>Первісна вартість довгострокових біологічних активів</i>	<i>1021</i>		
<i>Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів</i>	<i>1022</i>		
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		
інші фінансові інвестиції	1035		
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045		
<i>Гудвіл</i>	<i>1050</i>		
<i>Відстрочені аквізиційні витрати</i>	<i>1060</i>		
<i>Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах</i>	<i>1065</i>		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095		

II. Оборотні активи			
Запаси	1100		
<i>Виробничі запаси</i>	<i>1101</i>		
<i>Незавершене виробництво</i>	<i>1102</i>		
<i>Готова продукція</i>	<i>1103</i>		
<i>Товари</i>	<i>1104</i>		
Поточні біологічні активи	1110		
<i>Депозити перестраховання</i>	<i>1115</i>		
<i>Векселі одержані</i>	<i>1120</i>		
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125		
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130		
з бюджетом	1135		
у тому числі з податку на прибуток	1136		
<i>Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів</i>	<i>1140</i>		
<i>Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків</i>	<i>1145</i>		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155		
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165		
<i>Готівка</i>	<i>1166</i>		
<i>Рахунки в банках</i>	<i>1167</i>		
Витрати майбутніх періодів	1170		
<i>Частка перестраховика у страхових резервах</i>	<i>1180</i>		
у тому числі в:			
<i>резервах довгострокових зобов'язань</i>	<i>1181</i>		
<i>резервах збитків або резервах належних виплат</i>	<i>1182</i>		
<i>резервах незароблених премій</i>	<i>1183</i>		
<i>інших страхових резервах</i>	<i>1184</i>		
Інші оборотні активи	1190		
Усього за розділом II	1195		
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
Баланс	1300		
	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
Пасив			
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400		
<i>Внески до незареєстрованого статутного капіталу</i>	<i>1401</i>		
Капітал у дооцінках	1405		
Додатковий капітал	1410		
<i>Емісійний дохід</i>	<i>1411</i>		
<i>Накопичені курсові різниці</i>	<i>1412</i>		
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420		
Неоплачений капітал	1425	()	()
Вилучений капітал	1430	()	()
<i>Інші резерви</i>	<i>1435</i>		
Усього за розділом I	1495		
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			

Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
<i>Пенсійні зобов'язання</i>	<i>1505</i>		
Довгострокові кредити банків	1510		
Інші довгострокові зобов'язання	1515		
Довгострокові забезпечення	1520		
<i>Довгострокові забезпечення витрат персоналу</i>	<i>1521</i>		
Цільове фінансування	1525		
<i>Благодійна допомога</i>	<i>1526</i>		
<i>Страхові резерви</i>	<i>1530</i>		
у тому числі: <i>резерв довгострокових зобов'язань</i>	<i>1531</i>		
<i>резерв збитків або резерв належних виплат</i>	<i>1532</i>		
<i>резерв незароблених премій</i>	<i>1533</i>		
<i>інші страхові резерви</i>	<i>1534</i>		
<i>Інвестиційні контракти</i>	<i>1535</i>		
<i>Призовий фонд</i>	<i>1540</i>		
<i>Резерв на виплату джек-поту</i>	<i>1545</i>		
Усього за розділом II	1595		
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600		
<i>Векселі видані</i>	<i>1605</i>		
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615		
розрахунками з бюджетом	1620		
у тому числі з податку на прибуток	1621		
розрахунками зі страхування	1625		
розрахунками з оплати праці	1630		
<i>Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами</i>	<i>1635</i>		
<i>Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками</i>	<i>1640</i>		
<i>Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків</i>	<i>1645</i>		
<i>Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю</i>	<i>1650</i>		
Поточні забезпечення	1660		
Доходи майбутніх періодів	1665		
<i>Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків</i>	<i>1670</i>		
Інші поточні зобов'язання	1690		
Усього за розділом III	1695		
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття		1700	
<i>V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду</i>		<i>1800</i>	
Баланс	1900		

Керівник

Головний бухгалтер

Курсивом позначені вписувані рядки (додаткові рядки)

¹ Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Підприємство _____
(найменування)

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ		
		01

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за _____ 20__ р.

Форма № 2 Код за ДКУД

1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000		
<i>Чисті зароблені страхові премії</i>	<i>2010</i>		
<i>Премії підписані, валова сума</i>	<i>2011</i>		
<i>Премії, передані у перестраховання</i>	<i>2012</i>		
<i>Зміна резерву незароблених премій, валова сума</i>	<i>2013</i>		
<i>Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій</i>	<i>2014</i>		
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	()	()
<i>Чисті понесені збитки за страховими виплатами</i>	<i>2070</i>		
Валовий:			
прибуток	2090		
збиток	2095	()	()
<i>Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань</i>	<i>2105</i>		
<i>Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів</i>	<i>2110</i>		
<i>Зміна інших страхових резервів, валова сума</i>	<i>2111</i>		
<i>Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах</i>	<i>2112</i>		
Інші операційні доходи	2120		
<i>Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>	<i>2121</i>		
<i>Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	<i>2122</i>		
Адміністративні витрати	2130	()	()
Витрати на збут	2150	()	()
Інші операційні витрати	2180	()	()
<i>Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>	<i>2181</i>		
<i>Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	<i>2182</i>		
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190		
збиток	2195	()	()
Дохід від участі в капіталі	2200		

Інші фінансові доходи	2220		
Інші доходи	2240		
<i>Дохід від благодійної допомоги</i>	2241		
Фінансові витрати	2250	()	()
Втрати від участі в капіталі	2255	()	()
Інші витрати	2270	()	()
<i>Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті</i>	2275		
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290		
збиток	2295	()	()
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300		
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350		
збиток	2355	()	()

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		
Накопичені курсові різниці	2410		
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		
Інший сукупний дохід	2445		
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450		
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460		
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465		

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500		
Витрати на оплату праці	2505		
Відрахування на соціальні заходи	2510		
Амортизація	2515		
Інші операційні витрати	2520		
Разом	2550		

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600		
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605		
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610		
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615		
Дивіденди на одну просту акцію	2650		

Керівник

Головний бухгалтер

КОДИ

Дата (рік, місяць, число)

 Підприємство _____
 (найменування)

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)

за 20__ р.

Форма № 3 Код за ДКУД 1801004

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000		
Повернення податків і зборів	3005		
у тому числі податку на додану вартість	3006		
Цільового фінансування	3010		
<i>Надходження від отримання субсидій, дотацій</i>	<i>3011</i>		
<i>Надходження авансів від покупців і замовників</i>	<i>3015</i>		
<i>Надходження від повернення авансів</i>	<i>3020</i>		
<i>Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках</i>	<i>3025</i>		
<i>Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)</i>	<i>3035</i>		
<i>Надходження від операційної оренди</i>	<i>3040</i>		
<i>Надходження від отримання роялті, авторських винагород</i>	<i>3045</i>		
<i>Надходження від страхових премій</i>	<i>3050</i>		
<i>Надходження фінансових установ від повернення позик</i>	<i>3055</i>		
Інші надходження	3095		
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)	3100	()	()
Праці	3105	()	()
Відрахувань на соціальні заходи	3110	()	()
Зобов'язань з податків і зборів	3115	()	()
<i>Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток</i>	<i>3116</i>	()	()
<i>Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість</i>	<i>3117</i>	()	()
<i>Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів</i>	<i>3118</i>	()	()
<i>Витрачання на оплату авансів</i>	<i>3135</i>	()	()
<i>Витрачання на оплату повернення авансів</i>	<i>3140</i>	()	()
<i>Витрачання на оплату цільових внесків</i>	<i>3145</i>	()	()
<i>Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами</i>	<i>3150</i>	()	()
<i>Витрачання фінансових установ на надання позик</i>	<i>3155</i>	()	()

1	2	3	4
Інші витрачання	3190	()	()
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195		
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації: фінансових інвестицій	3200		
необоротних активів	3205		
Надходження від отриманих: відсотків	3215		
дивідендів	3220		
Надходження від деривативів	3225		
<i>Надходження від погашення позик</i>	<i>3230</i>		
<i>Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці</i>	<i>3235</i>		
Інші надходження	3250		
Витрачання на придбання: фінансових інвестицій	3255	()	()
необоротних активів	3260	()	()
Виплати за деривативами	3270	()	()
<i>Витрачання на надання позик</i>	<i>3275</i>	<i>()</i>	<i>()</i>
<i>Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці</i>	<i>3280</i>	<i>()</i>	<i>()</i>
Інші платежі	3290	()	()
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295		
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від: Власного капіталу	3300		
Отримання позик	3305		
<i>Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві</i>	<i>3310</i>		
Інші надходження	3340		
Витрачання на: Викуп власних акцій	3345	()	()
Погашення позик	3350	()	()
Сплату дивідендів	3355	()	()
<i>Витрачання на сплату відсотків</i>	<i>3360</i>	<i>()</i>	<i>()</i>
<i>Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди</i>	<i>3365</i>	<i>()</i>	<i>()</i>
<i>Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві</i>	<i>3370</i>	<i>()</i>	<i>()</i>
<i>Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах</i>	<i>3375</i>	<i>()</i>	<i>()</i>
Інші платежі	3390	()	()
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395		
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400		
Залишок коштів на початок року	3405		
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410		
Залишок коштів на кінець року	3415		

Керівник

Головний бухгалтер

Підприємство _____
(найменування)

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ		

**Звіт про рух грошових коштів (за непрямим методом)
за 20__ р.**

Форма № 3-н Код за ДКУД 1801006

Стаття	Код рядка	За звітний період		За аналогічний період попереднього року	
		надходження	видаток	надходження	видаток
1	2	3	4	5	6
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності					
Прибуток (збиток) від звичайної діяльності до оподаткування	3500				
Коригування на:					
амортизацію необоротних активів	3505		X		X
збільшення (зменшення) забезпечень	3510				
збиток (прибуток) від нереалізованих курсових різниць	3515				
збиток (прибуток) від неопераційної діяльності та інших негрошових операцій	3520				
Прибуток (збиток) від участі в капіталі	3521				
Зміна вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю, та дохід (витрати) від первісного визнання	3522				
Збиток (прибуток) від реалізації необоротних активів, утримуваних для продажу та груп вибуття	3523				
Збиток (прибуток) від реалізації фінансових інвестицій	3524				
Зменшення (відновлення) корисності необоротних активів	3526				
Фінансові витрати	3540				
Зменшення (збільшення) оборотних активів	3550				
Збільшення (зменшення) запасів	3551				
Збільшення (зменшення) поточних біологічних активів	3552				
Збільшення (зменшення) дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги	3553				
Зменшення (збільшення) іншої поточної дебіторської заборгованості	3554				
Зменшення (збільшення) витрат майбутніх періодів	3556				
Зменшення (збільшення) інших оборотних активів	3557				
Збільшення (зменшення) поточних зобов'язань	3560				

1	2	3	4	5	6
Збільшення (зменшення) поточної кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги	3561				
Збільшення (зменшення) поточної кредиторської заборгованості за розрахунками з бюджетом	3562				
Збільшення (зменшення) поточної кредиторської заборгованості за розрахунками зі страхування	3563				
Збільшення (зменшення) поточної кредиторської заборгованості за розрахунками з оплати праці	3564				
Збільшення (зменшення) доходів майбутніх періодів	3566				
Збільшення (зменшення) інших поточних зобов'язань	3567				
Грошові кошти від операційної діяльності	3570				
Сплачений податок на прибуток	3580	X		X	
Сплачені відсотки	3585				
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195				
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності					
Надходження від реалізації: фінансових інвестицій	3200		X		X
необоротних активів	3205		X		X
Надходження від отриманих: відсотків	3215		X		X
дивідендів	3220		X		X
Надходження від деривативів	3225		X		X
Надходження від погашення позик	3230		X		X
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235	X		X	
Інші надходження	3250	X		X	
Витрачання на придбання: фінансових інвестицій	3255	X		X	
необоротних активів	3260	X		X	
Виплати за деривативами	3270				
Витрачання на надання позик	3275				
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280				
Інші платежі	3290				
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295				
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності					
Надходження від: Власного капіталу	3300		X		X
Отримання позик	3305		X		X
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310		X		X
Інші надходження	3340	X		X	

1	2	3	4	5	6
Витрачання на: Викуп власних акцій	3345	X		X	
Погашення позик	3350	X		X	
Сплату дивідендів	3355	X		X	
<i>Витрачання на сплату відсотків</i>	<i>3360</i>				
<i>Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди</i>	<i>3365</i>				
<i>Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві</i>	<i>3370</i>				
<i>Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах</i>	<i>3375</i>				
Інші платежі	3390				
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395				
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400				
Залишок коштів на початок року	3405		X		X
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410				
Залишок коштів на кінець року	3415				

Керівник

Головний бухгалтер

Підприємство _____
(найменування)

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ		
		01

Звіт про власний капітал
за _____ 20__ р.

Форма № 4 Код за ДКУД 1801005

Стаття	Код рядка	Зареєстрований капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокоритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Залишок на початок року	4000								
Коригування:									
Зміна облікової політики	4005								
Виправлення помилок	4010								
Інші зміни	4090								
Скоригований залишок на початок року	4095								
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	4100								
Інший сукупний дохід за звітний період	4110								
Дооцінка (уцінка) нематеріальних активів	4111								
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	4112								
Накопичені курсові різниці	4113								
Частка іншого сукупного доходу асоційованих і спільних підприємств	4114								
Інший сукупний дохід	4116								
Розподіл прибутку:									
Виплати власникам (дивіденди)	4200								

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу	4205								
Відрахування до резервного капіталу	4210								
<i>Сума чистого прибутку, належна до бюджету відповідно до законодавства</i>	4215								
<i>Сума чистого прибутку на створення спеціальних (цільових) фондів</i>	4220								
<i>Сума чистого прибутку на матеріальне заохочення</i>	4225								
Внески учасників: Внески до капіталу	4240								
Погашення заборгованості з капіталу	4245								
Вилучення капіталу: Викуп акцій (часток)	4260								
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265								
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270								
Вилучення частки в капіталі	4275								
<i>Зменшення номінальної вартості акцій</i>	4280								
Інші зміни в капіталі	4290								
<i>Придбання (продаж) неконтрольованої частки в дочірньому підприємстві</i>	4291								
Разом змін у капіталі	4295								
Залишок на кінець року	4300								

Керівник

Головний бухгалтер

Навчально-методичне видання

Автори: **Гадзевич Олег Іванович,**
Стаднюк Тетяна Володимирівна.

Фінансовий аналіз

***Методичні вказівки
з дисципліни
до індивідуальної роботи***

Друкується в авторській редакції

Підписано до друку 22.10.2013. формат 60×84/16
Ум. друк. арк. _____. Зам. № _____. Тираж 100
Папір офсетний. Гарнітура Times. Друк офсетний
Друк ПП Іванюк В. П. 43021, м. Луцьк, вул. Винниченка, 65.
Свідоцтво Держкомінформу України
ВЛн № 31 04.02.2004 р.